

จริงในห้องข้าวคำ, วรรณกรรม 48 ชั่วโมง, ตุ๊กตา, คำสารภาพของช่างเท้าหลัง, ผ่าฟันเก่ากับปลาหูหนึ่งเข่ง, เข็มมั่ง, หมากกลางถนนเพชรฆาต และเรื่องของพระ เด็ก เสือ ไก่ มอด โดยผู้เขียนใช้บทความอธิบายความคิด ประเด็นทางปรัชญา ปลายเป็นตัวนำเรื่องสั้นแต่ละเรื่องให้ผู้อ่านไปถึงจุดหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ บทความและเรื่องสั้นจึงมีความสัมพันธ์กันเป็นคู่ รวมทั้งรูปแบบงานเขียนอีกหลากหลายในลักษณะของเรื่องสั้นแนวทดลองที่ไม่ซ้ำแบบใคร ถือเป็นกลวิธีการสร้างสรรค์เรื่องสั้นที่น่าสนใจ จุดเด่นของเรื่องสั้นชุดนี้จึงอยู่ที่ลักษณะริเริ่มสร้างสรรค์ของทั้งเนื้อหาและกลวิธีนำเสนอที่ไม่ยึดติดขนบอันเป็นที่คุ้นเคย แต่ยังคงศิลปะของความเป็นเรื่องสั้นที่สามารถสื่อเรื่องราวและความคิดที่ซับซ้อนลึกซึ้งให้บรรณรศที่สร้างอารมณ์และความรู้สึกหลากหลาย กระตุ้นให้ผู้อ่านครุ่นคิดถึงปัญหาและเข้าใจแง่มุมต่างๆ ของพฤติกรรมมนุษย์

แนวคิดในการมองโลกของผู้เขียนเรื่องสั้นชุดนี้มองโลกในมุมกว้างในระดับจักรวาล ดังนั้นจึงเห็นความสัมพันธ์ของคนกับสิ่งอื่นว่าล้วนมาจากรากเหง้า กล่าวคือ ความสัมพันธ์ของคนกับสิ่งเร้าภายในคนกับสิ่งเร้าภายนอก คนกับกฎเกณฑ์ของคน คนกับคน คนกับสัตว์ และคนกับจักรวาล แสดงให้เห็นว่าสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคนนี้ไม่มีอิสระอย่างแท้จริง พฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึกของคนล้วนตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งที่มาจากสิ่งเร้าภายใน เช่น ความต้องการทางเพศ ความกลัว หรือสัญชาตญาณการเอาตัวรอด นอกจากนี้ยังมีกฎเกณฑ์ใหม่ที่คนกำหนดขึ้นเมื่อมีความจำเป็นต้องการรวมกลุ่มกันเป็นสังคม จากบรรทัดฐานทางสังคม ระบบศาสนา เป็นต้น กฎเกณฑ์ที่เกิดขึ้นภายหลังนี้ก็เพื่อจำกัดและควบคุมความรู้สึกภายในของคน ทำให้คนไม่สามารถเปิดเผยความต้องการหรือความรู้สึกที่แท้จริงออกมา ดังนั้นจึงเกิดคำถามว่ากฎเกณฑ์ที่คนสร้างขึ้นมานี้จริงหรือไม่ หรือมันช่วยให้สังคมไม่วุ่นวายได้มากน้อยแค่ไหน และเราแน่ใจได้อย่างไรว่าสามารถควบคุมพฤติกรรมความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติดั้งเดิมของคนได้

เรื่องสั้นหลายเรื่องใน *สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน* จึงสะท้อนให้เห็นศักยภาพความขัดแย้งของแรงขับเคลื่อนภายในกับกฎเกณฑ์สังคมหรือกฎเกณฑ์ทางศีลธรรม ผิดหรือไม่ที่บางครั้งเราอยากทำอะไรตามใจปรารถนา แม้จะต้องขัดกับกรอบระเบียบหรือความคิดของคนในสังคม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือความต้องการทางเพศซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้สัตว์ทุกชนิดดำรงเผ่าพันธุ์ไว้ได้ ดังที่ วินทร์ เลียววาริณ ได้นำเสนอไว้

ส่วนเรื่อง “ชู” เป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการทางเพศของชายหญิงที่ไม่มีสิ้นสุด แม้ว่าตัวละครฝ่ายหญิงจะแต่งงานแล้ว แต่สามีของเธอก็ขราเกินกว่าจะตอบสนองความปรารถนาทางเพศของเธอได้ ช่วงแรกของเรื่องผู้เขียนหลอกผู้อ่านให้เชื่อว่าตัวละครชายกับหญิงในเรื่องถกเถียงเป็นชู้กัน แต่ในตอนท้ายเรื่องก็หักมุมเป็นว่าสามีของตัวละครหญิงเองที่เป็นคนจ้างให้ตัวละครชายคนนั้นมาให้บริการทางเพศแก่ภรรยาของตน เมื่อเป็นเช่นนั้นเราจะถือว่าการกระทำของตัวละคร “ผม” ในเรื่องนี้ทำผิดศีลธรรมหรือไม่ในเมื่อสามีของฝ่ายหญิงเป็นผู้ยินยอมให้ภรรยาของตนมานอนกับชายอื่น ชายหญิงคู่นี้ควรถูกสังคมประณามหรือไม่ว่าเป็นชู้กัน แต่สุดท้ายเมื่อหน้าท้องของผู้เขียนก็ทำให้คนอ่านคาดเดาไปต่างๆ นานาว่าความสัมพันธ์ของชายหญิงคู่นี้จะจบลงหรือไม่ ถ้าดูจากวรรคสุดท้ายที่เขียนว่า “เรื่องส่วนตัว” แล้วก็ชวนให้ผู้อ่านคิดว่า ต่อไปทั้งสองอาจมีความสัมพันธ์กันกลายเป็นชู้กันไปจริงๆ หากตัวละครทั้งสองไม่สามารถหักห้ามความรู้สึกปรารถนาที่มีต่อกันได้

เรื่องสั้นเรื่องอื่นๆ ก็พูดถึงแรงขับทางเพศเช่นกัน เรื่อง “ละครจริงในห้องข้าวคำ” พฤติกรรมของตัวละครที่เข้ามาโลดแล่นอยู่ในห้องข้าวคำนี้ สามารถพบได้ทั่วไปตามท้องถนน อาจเป็นคนแปลกหน้าที่เราไม่รู้จัก หรืออาจเป็นคนสนิทใกล้ชิดกับเราก็เป็นได้ เรื่อง “ลั่นทมโรยกลีบ” เป็นแรงขับทางเพศที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอก การหอมเมาสั่งลมด้วยอาบามูข สือลามกอนาจารทำให้คนราชาศีลธรรม ปัญหาสังคมต่างๆ จึงตามมา พ่อบ่มขืนลูกในไส้ต่อเนื่องเป็นแรมปี อาบกับลุงรุ่มข่มขืนหลาน ฯลฯ เหล่านี้คือเรื่องจริงที่เกิดขึ้นแล้วในสังคมพุทธศาสนา ดังปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ไม่เว้นแต่ละวัน โดยไม่มีทีท่าว่าจะลดน้อยลงเลย พฤติกรรมของคนยอมมีทั้งด้านมืดและด้านสว่าง ภายนอกของคนอาจจบไว้ด้วยความสุภาพเรียบร้อย การแต่งกายที่ดูดี แต่ใครจะรู้ว่ายามคนซ่อนตัวอยู่ในที่ที่ไม่มีใครเห็น เขาอาจทำในสิ่งที่เราคาดไม่ถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง...เรื่องเพศ เป็นต้น

เรื่องสั้นอีกหลายเรื่องผู้เขียนได้เสนอแนวความคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับความเป็นตัวตนซึ่งมีพฤติกรรมแตกต่างกันไป อันเป็นผลจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตามสถานะธรรมชาติและนาชพลก็ต้องการอำนาจ สิ่งแวดล้อมทางสังคมไว้อย่างน่าขบคิด “เรื่องของพระ เด็ก เสือ ไก่ มอค” สะท้อนให้เห็นคนที่ปรารถนาอำนาจไว้กดขี่นักการเมือง นักการเมืองก็ต้องการมีอำนาจเหนือประชาชน มีเงินก็มีอำนาจ เป็นปฏิริยาลูกโซ่ของสังคมและจักรวาลคอกหรือ เรื่อง “ผ้าผืนเก่ากับปลาหูหนึ่งเข่ง” เขาเป็นทหารผ่านศึกสมรภูมิตินโวจิน เลือครักชาติมีเต็มเปี่ยมและไม่ยอมขายชาติ วันนั้นเขาได้ประดับเหรียญกล้าหาญ วันนี้เขาเดินอึกขำขำขันขายผ้าผืนแห่งความทรงจำเพื่อแลกกับปลาหูหนึ่งเข่ง เพราะไม่มีข้าวตอกถึงท้องมาหลายมื้อ

“ปัญหาต่างๆ ของคนกับสังคม อาจมิได้เกิดจากสิ่งแวดล้อมอย่างเดียว หากเกิดจากความเป็นคนเช่นนี้เอง อันเป็นผลสืบเนื่องจากกำเนิดของโลกเมื่อ 4,600 ล้านปีมาแล้ว จนกลายเป็น “ตัวตน” แบบนี้ ขึ้น ระดับสารเคมีในร่างกาย ความเป็นหิน-หยาง ส่งผลเป็นสิ่งที่เร้าภายใน และก่อให้เกิดเป็นปฏิริยาลูกโซ่คือสิ่งรอบข้างต่อมา”

เรียนรู้/สร้างสรรค์/ชีวิต/วรรณกรรม/รับใช้/กระจก/สังคม/สังกรรม/เปิดอ่าน/ต่อเนื่อง/ค้นหา/ประโยชน์/เยาวชน/อนาคต/ประเทศชาติ/แข่งขัน/สากล/...

น.ส. สายวณต์ อื่นคำ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพาศึกษาเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ อ. สันทราย จ. เชียงใหม่

ชวนเพื่อนอ่านแล้วคิด ชีวิตก็จะเปลี่ยน

เอดส์ ใคอาร์ วินาทีชีวิต เป็นหนังสือที่สร้างแรงบันดาลใจของข้าพเจ้าให้อ่านหนังสือเล่มอื่นๆ อีกต่อไป อาจเป็นเพราะเอดส์ ใคอาร์ วินาทีชีวิต เป็นเหมือนสมุดบันทึกมากกว่าที่จะเป็นหนังสือเหมือนที่เรารู้จักกัน เนื้อหาเป็นเรื่องราวชีวิตประจำวันของผู้หญิงคนหนึ่งที่เคยพบพร้อมไปทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องครอบครัว เธอมีครอบครัวที่อบอุ่น ในด้านการเรียนเธอเรียนจบปริญญาโท ยังไม่ได้รับปริญญาเธอก็ได้งานทำ เธอต้องใช้เวลาหลายปี กว่าเธอจะมาถึง ณ จุดนี้ แต่เพียงเสียวินาทีก็สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตเธอทั้งชีวิตได้เมื่อผลตรวจเลือดของเธอมีเชื้อ HIV ซึ่งโรคนี้นี้ไม่มีทางรักษา

ถ้าหากถามข้าพเจ้าว่าหนังสือเล่มนี้สนุกอย่างไร? คงตอบได้ยาก แต่ถ้าถามข้าพเจ้าว่าหนังสือเล่มนี้มีเสน่ห์ตรงไหน ข้าพเจ้าตอบได้เลยว่า อย่างแรกคือหน้าปกของหนังสือสวยแบบเรียบง่าย ไม่ตกแต่งอะไรมาก ดูแล้วสบายตา ถึงแม้ว่าเล่มจะคูใหญ่ แต่ก็ไม่ได้ฉูดฉาดเหมือนหนังสือเล่มอื่นๆ หน้าปกของหนังสือเล่มนี้ยังแทรกภาพลายเส้นดูแล้วสวยงามยิ่งขึ้นส่วนราคาก็ไม่แพงมากนัก

ที่สำคัญที่สุดคือ เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ จะเป็นหนังสือที่ไม่เชิงเสียดสีใดๆ แต่มันเป็นใคอาร์หรือสมุดบันทึกที่บันทึกเรื่องราวของหญิงสาวผู้ติดเชื้อ HIV แล้วถ้าเราลองจินตนาการตามมันไป ก็จะทำให้เรารู้สึกว่าตัวเองเป็นผู้ที่สามารถมองเห็นชีวิตประจำวันของหญิงสาวผู้ติดเชื้อ HIV คนหนึ่งได้ ภาษาที่ใช้ในการเขียนก็ง่ายๆ เป็นภาษาพูด ซึ่งเหมือนการเล่าให้ฟัง อ่านเข้าใจง่าย บางทีก็รู้สึกสงสารผู้หญิงคนนี้ จากข้อความที่ว่า “ขับรถกลับบ้านแบบเบลอจ ร้องไห้ไปตลอดทาง ทำไมเรื่องบ้าง นี่ต้องมาเกิดกับเรา ภูมิคุ้มกันเหลืออยู่นิดเดียว ขับรถกลับบ้านไปไกล ขับไปร้องไห้จนพอใจแล้วค่อยเข้าบ้าน ก่อนเข้าบ้านก็ทำตัวปกติไม่ให้ใครคิดสังเกต เราให้ใครรู้ไม่ได้ แล้วเราก็ไม่รู้จะบอกทางบ้านได้อย่างไรว่าเราเป็น AIDS “ (หน้า 54 : ย่อหน้าที่ 2) ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าเหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นกับเราเองจะทำตัวอย่างไร?

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านหนังสือเล่มนี้ประกอบกับเข้าร่วมกับโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับโรค AIDS มีอยู่ข้อความหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ เป็นข้อความที่ข้าพเจ้าชอบและเห็นด้วยมากที่สุดคือ “คนเป็น AIDS ต่างหากที่ต้องกลัวคนปกติ กลัวติดเชื้อจากเขา คนเป็น AIDS เพราะผู้ป่วยภูมิคุ้มกันต่ำต้องระวังให้มาก”

ในเรื่องครอบครัว เมื่อแกวเป็น AIDS เธอยังคงมีครอบครัวที่อบอุ่นคอยดูแล ไม่ดุด่าเธอ ทำให้เธอไม่มีคำว่า “อยากตาย” ในความคิดของเธอ ทั้งๆ ที่ AIDS เป็นโรคที่ร้ายแรงมาก ครอบครัวเธอยังรักเธอเหมือนเดิม ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าคนในครอบครัวเราคนใดคนหนึ่งทำผิดพลาดเราไม่ควรไปดุด่าเขา ควรจะให้กำลังใจในเรื่อง แกว ทำผิดพลาดครั้งยิ่งใหญ่ พวกเขายังให้อภัยแก่กัน แกวก็ไม่ต้องไปก่อปัญหาสังคม และความสุขเล็กๆ น้อยๆ นั้น เราอาจเริ่มได้ที่บ้าน

ในเรื่องของสังคม คนเป็น AIDS สังคมส่วนใหญ่จะตราหน้าว่าสำส่อนทางเพศทำให้คนเป็น AIDS ต้องอยู่อย่างหลบๆ ซ่อนๆ ถ้าสังคมส่วนใหญ่ยอมรับคนเป็น AIDS ก็คงดี อาจเป็นเพราะพวกเขายังยึดติดกับความคิดเก่าๆ อยู่ แต่ก็มีส่วนที่ยอมรับและเข้าใจ อย่างเช่นคนในสวนลุมพินีที่แกวติดคอทางอินเทอร์เน็ตพวกเขาเมื่อน้ำใจ ทั้งที่เข้าใจกันว่าผู้คนในอินเทอร์เน็ตมีแต่ความหลอกลวง ซึ่งก็มีชาวบอยๆ ว่ามีคนเล่นอินเทอร์เน็ตแล้วถูกล่อลวงต่างๆ นานา แต่แกวก็ได้พิสูจน์ว่า ที่จริงเราหาความจริงใจได้ อาจจะสรุปได้ว่าสังคมไม่ได้มีที่คิดที่สุดหรือเลวที่สุดเสมอไป เปรียบได้กับดาบสองคม

ในเรื่องศาสนา เมื่อแกวติดเชื้อ HIV เธอก็ใช้ศาสนาเข้ามาช่วยเช่นกันเพื่อให้ร่างกายสงบเย็นได้ จากข้อความที่ว่า “ที่บ้านแรนะ เขายังเชื่อว่าคนเราต้องตาย ซึ่งก็จริงนะ แต่จะหายไปเลย ที่บ้านแรนะเราเด็กสุดเราเข้าวัดไหว้พระสวดมนต์ บ่อยที่สุดเลย ธรรมะเป็นยาวิเศษสุด เรารับรองได้” (หน้า 93 : ย่อหน้าที่ 3) ศาสนาไม่ได้ช่วยให้คนเป็น AIDS หาย แต่สอนให้คนเป็น AIDS รอคอยความตายด้วยความสงบ มีอีกข้อความหนึ่งที่ข้าพเจ้าเห็นด้วยคือ “จงรอสิ่งที่เราหนีไม่พ้นด้วยความ

สงบ" ทำให้ข้าพเจ้าได้คิดว่าคนเราก็ต้องตาย ดังนั้นเราอย่าไปกังวลหรือกลัวความตาย จะทำให้เราไม่สบายใจ แต่ถ้าเราลดความตายด้วยความสงบเราก็จะสบายใจ ข้อความหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ว่าไว้ว่า

เมื่อเข้ามามืออะไร มาด้วยเจ้า

แล้วจะเอา แต่สุข สนุก โฉน

เมื่อเข้ามามือเปล่า แล้วเจ้าจะเอาอะไร

เจ้าก็ไป มือเปล่า อย่างเจ้ามา

เมื่อเรามาก็ไม่ได้เอาอะไรมาด้วยแล้วตอนตายก็ไม่จำเป็นต้องมีอะไรไปด้วยเช่นกัน ไม่ต้องไปยึดติดกับอะไร ไม่ต้องพกพาทั้งรูปธรรมและนามธรรมไปด้วย

ในเรื่องของชีวิตข้าพเจ้าได้แง่คิดจากเรื่องนี่คือ คนเรามาเกิดมาแล้วควรทำให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว สังคม ต่อผู้อื่นและตนเอง เพราะทุกคนที่เกิดมาต่างก็เป็นคนสำคัญ ไม่ได้ยิ่งหย่อนไปกว่ากันแล้วแต่เราจะตระหนักถึงคุณค่าของตัวเองมากแค่ไหน ก็เหมือนกับน้ำเน่าอาจจะเหยกกลายเป็นเมือกผ่านหล่อเลี้ยงผืนโลก

ข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือเล่มนี้มีประโยชน์มากต่อผู้อ่าน เด็กๆ ที่เริ่มจะเขียนหนังสือก็ควรเริ่มเขียนจากเรื่องที่ใกล้ตัว ก่อนเช่นประวัติส่วนตัว โค้ชนั้นมาอาจได้เขียนเป็นไดอารี่ จะได้ฝึกทักษะในการเขียน อาจเอาตัวอย่างในเรื่องนี้ ให้พวกเขาดูก่อนก็ได้ ผู้ที่อ่านจะเป็น AIDS หรือไม่เป็น AIDS ก็อ่านได้ ผู้ที่อ่านหนังสือเล่มนี้แล้วข้าพเจ้าหวังว่าจะได้รับแรงคิด ประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ เหมือนข้าพเจ้า

เขาชื่อกานต์ เป็นนวนิยายของ สุวรรณี สุคนธา ซึ่งเรื่องที่ได้แต่งขึ้นก็ถูกนำมาสร้างเป็นละครหลายเรื่อง เช่น คนรักเมืองทะเลอุ้ม มาหา ฯลฯ เขาชื่อกานต์ ก็เช่นกัน เรื่องนี้ถูกสร้างเป็นภาพยนตร์มาหลายครั้ง ตัวละครในเรื่องนี้ สุวรรณี สุคนธา สร้างให้มีชีวิตมีเลือดเนื้ออยู่จริง คล้ายกับมนุษย์ ไม่ได้เป็นเหมือนพระเอกในละครตามโทรทัศน์ ซึ่งเป็นจุดเด่นของ สุวรรณี สุคนธา ตัวละครในเรื่องนี้ก็เช่นกันล้วนแต่อยู่บนพื้นฐานของมนุษย์ คือ มิร์กโลก โกรธหลง ผู้แต่งไม่ได้โอนเอียงตัวละครใดๆ ทั้งสิ้น แต่ให้ความยุติธรรมแก่ตัวละครทุกตัวเท่าเทียมกัน เพราะถือว่าตัวละครทุกตัวมีชีวิตจิตใจ เหตุการณ์ในเรื่องนี้สะท้อนถึงสภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้ดี แม้ว่าเรื่องนี้จะถูกแต่งขึ้นนานแล้วก็ตาม ไม่ว่าจะผ่านไปกี่ปี เหตุการณ์ในเรื่องนี้ก็ยังไม่ห่างกับสังคมไทยได้ เพราะมนุษย์ยังมีพื้นฐานไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

เขาชื่อกานต์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรักที่ขัดแย้งกับอุดมคติที่เกิดขึ้นในชนบทแห่งหนึ่งของสังคมไทย ผู้แต่งได้เล่าถึงสภาพสังคมไทยในชนบทที่กีดกันและการดูแลของรัฐบาลไปไม่ทั่วถึง เรื่องราวในชนบทเล็กๆ นี้ได้สะท้อนถึงสภาพสังคมไทยทั่วไปได้ดี ไม่ใช่แค่ชนบทเล็กๆ อาจเป็นทั้งประเทศก็ได้ คนใจซื่อเมตตาเป็นเหยื่อของคนฉลาด จะเห็นได้จากข้อความหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ ว่า

"มาแจ้งเกิดเขาจนเวลาล่วงนานโขและจะจุนงเมื่อ โคนคำเปรียบอิงไกลอำเภอลอกไปเท่าไร ความรอบรู้ในเรื่องเหล่านี้ก็น้อยลงไปเท่านั้น เขาไม่รู้เหตุผลว่าทำไมต้องแจ้งเกิด แจ้งตาย ต้องมีทะเบียนวาทะเขียนถวาย ทำไมต้องเสียค่าที่ดินในครอบครอง ทำไมต้องส่งลูกเรียนหนังสือ เข้าโรงเรียนแทนที่จะได้ใช้แรงงานไปทำงานให้มากขึ้น ชาวบ้านสรุปเหตุผลว่า เพราะเป็นคนของเจ้าฟ้าแผ่นดินท่าน คนพวกนี้หัวอ่อนอย่างประหลาด เชื่อง่าย และว่อนสอนง่าย" (หน้า 248-249)

ที่เป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า เหตุผลหลัก คือพวกเขาไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ เพราะพวกเขาไม่นิยมให้ลูกหลานได้เรียนหนังสือ เป็นความคิดที่สืบทอดกันมาจากปู่ย่าตายาย ถ้าใครมีความคิดที่จะส่งลูกเรียนหนังสือคงจะแปลกมากสำหรับชาวบ้าน พวกเขายังยึดติดกับความคิดเก่าๆ อยู่ก็เลยถูกคนที่ฉลาดกว่าหลอกได้ง่ายๆ บุชาข้าราชการ ขอมให้ชมเชยได้ง่ายๆ ถือว่าตัวเองคำเดียวว่าพวกข้าราชการเหล่านี้ มีข้อความหนึ่งของ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ กล่าวไว้ว่า มนุษย์ต้องการวิสัยทัศน์ใหม่เพื่อความอยู่รอดในอนาคต ชาวบ้านก็เช่นกัน ควรได้รับวิสัยทัศน์ใหม่เพื่อความอยู่รอดของพวกเขา

หมอกานต์ เข้ามาอยู่ในอำเภอแห่งนี้พร้อมกับคนรักของเขา เขาจะบูชาริชาวบ้านเข่นเดียวกับที่ข้าราชการคนอื่น ๆ ทำก็ได้ แต่ด้วยอุคคคติและจิตใจสำนึกของผู้ที่เป็นหมอ ที่จะต้องช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ผู้เขียนได้เขียนถึงอุคคคติที่ไม่ใช่เป้าหมายชีวิตของหมอกานต์ เพราะมันกำลังบั่นทอนความรักของเขา อุคคคติของหมอกานต์ตรงข้ามกับความต้องการของหญิงคนรักของเขา เพราะมันไม่ได้ทำให้ฐานะทางครอบครัวของหมอกานต์ดีขึ้นเพียงแต่มีประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ที่ยากจน แต่มันก็ขัดแย้งกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ที่ต่างต้องการความอยู่รอด เห็นได้จากข้อความหนึ่งกล่าวไว้ว่า “ทำดีไปเถิด” เขาพูด “แล้วหมอจะเห็นว่าเหนื่อยเปล่า สมัยนั้นคนเขาเลิกทำความดีกันแล้วละหมอ หากเงินเข้ากระเป๋ามากกว่า (หน้า 200 : 8-10)

ตัวอย่างเช่น นายอำเภอของอำเภอแห่งนี้ยังต้องทำผิดกฎหมายเพื่อความอยู่รอดของครอบครัว จะโทษว่าเขาผิดเสมอไปก็ไม่ได้ ถ้าเขาไม่ทำแล้วครอบครัวของเขาจะอยู่กันอย่างไร บางทีข้าพเจ้าคิดว่าเราไม่สามารถตัดสินว่าคนนั้นคนนั้น ถูกหรือผิดได้ ปัจจุบันยังไม่ได้มีเครื่องมือไหนที่สามารถตัดสินมนุษย์ว่าคนนี้เป็นคนดี คนนี้คนเลว (นอกจากขมขื่นน่าจะทำได้ ใครทำดีก็ได้ขึ้นสวรรค์ คนทำชั่วก็ต้องตกนรก) พื้นฐานของมนุษย์แต่ละคนมีทั้งดีและเลวในจิตใจ แล้วแต่ว่าใครจะดีหรือเลวมากกว่ากัน ผู้เขียนมีเจตนาให้รู้ว่ามีมนุษย์ไม่ได้มีเพียงด้านเดียว มนุษย์อยู่ด้วยกันหลายด้าน แล้วแต่ว่าใครจะมองจอมุมไหน

เขาชื่อ กานต์ ผู้เขียนได้สะท้อนถึงสภาพปัญหาสังคมไทยในชนบทได้ดี ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้อาจเกิดขึ้นจริงในสภาพสังคมไทยทั่วไป ข้าพเจ้าอยากให้เพื่อนๆ อ่าน เมื่อข้าพเจ้าอ่านแล้วข้าพเจ้าได้ข้อคิดที่ว่ามนุษย์ก็เหมือนมนุษย์ ไม่ว่าจะอยู่ในระดับไหนก็ล้วนแต่มีความรัก โลก โกรธ หลง และความเห็นแก่ตัวกันทั้งนั้น แล้วแต่ว่าใครจะมีมากมีน้อยเท่านั้นเอง ถ้าใครได้ลองเปิดอ่านแล้วจะรู้ว่าตัวเองควรทำตัวอย่างไรในสังคมเช่นนี้ เลือกที่จะเป็นต้นไทรหรือต้นไม้ เพราะผู้อ่านสามารถตัดสินใจเองได้ว่าตัวละครในเรื่องนี้ผู้ใดกระทำความผิด แล้วการเสียสละของหมอกานต์มีค่ามากแค่ไหน

หนังสือทุกเล่มล้วนแต่มีความสนุกสนาน มีจุดเด่นของแต่ละเรื่องแต่ละเล่ม แตกต่างกันไป ซึ่งก็เปรียบเสมือนกับชีวิตของมนุษย์ บางครั้งก็มีทั้งความสุข ความเศร้า มีทั้งจุดเด่นและจุดด้อยในตัวของผู้คนเอง บางทีเราก็ต้องให้คนอื่นเป็นกระชกส่องตัวเราเองเพื่อที่เราจะได้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยของตัวเอง เรื่องราวของหมอกานต์เป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าค้นหา การจบของทุกตอนจะทิ้งท้ายทำให้เราต้องค้นหาในบทต่อไปเรื่อยๆ การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างสนุกสนานตื่นเต้น ใครที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้วก็คงมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป

ข้าพเจ้าคิดว่าความดีที่เขาได้ทำด้วยใจจริงโดยไม่ได้หวังผลตอบแทน ถึงแม้ผลที่เขาได้รับกลับตรงกันข้ามกันด้วยซ้ำ บางทีคนที่กำลังทำผิดหรือเห็นแก่ตัวอยู่ พออ่านเรื่องนี้แล้วอาจจะเปลี่ยนความคิดไปเสียก็ได้ หนังสือเล่มนี้ได้ให้ข้อคิดมากมายกับผู้อ่านถ้าหากว่าเพื่อนๆ กำลังหาหนังสือสักเล่มไว้อ่านแก้เหงา หรือต้องการอ่านในยามว่างเป็นงานอดิเรก ข้าพเจ้าขอแนะนำหนังสือเรื่อง *เขาชื่อ กานต์* ของ สุวรรณี สุคนธา ถึงแม้หนังสือเล่มนี้จะถูกแต่งขึ้นมาจากจินตนาการของผู้เขียนก็ตาม แต่ทุกตัวอักษรใช้ภาษาเขียนที่สวยงาม มีบางคำที่อ่านแล้วทำให้เราต้องทำความเข้าใจเอง แต่ผู้เขียนก็เขียนให้เราแปลได้ไม่ยาก ชาวชนไทยควรได้อ่านเรื่องนี้แล้วจะเห็นว่าชีวิตจริงไม่ได้ง่ายเหมือนกับตำราเรียน บางครั้งปัญญาที่ไม่ได้สำคัญกว่าประสบการณ์ชีวิตที่เราได้รับ เมื่อเติบโตขึ้นเป็นบุคลากรของสังคมจะเลือกที่จะทำตัวอย่างไรให้สังคม

น.ส. สิริรินทร์นา กวางประเสริฐ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกาสมะประจักษ์นคราห์ อ. สูงเม่น จ.แพร่

เล่มนี้ที่ฉันชอบ

ฉันคือใครมีอะไรในเล่มนี้ เปิดดูซิฉันจะรู้แค่ไหน
เป็นทั้งเพื่อนคู่ใจมิตรคู่ใจ ฉันคือใครกันเล่าเคยเจอ

คำว่า “ยิ่งอ่านมาก ยิ่งรู้มาก” คำคำนี้ยังใช้ได้กับทุกคน ทุกที่ ทุกสถาน และใช้ได้ผลอยู่เสมอเมื่อต้องการเสาะแสวงหาความรู้ ซึ่งในยุคปัจจุบันการอ่านถือว่ามีอิทธิพลต่อสังคมไทยมาก ไม่ว่าจะอ่านเล่มไหน เรื่องไหน ก็ล้วนแต่เกิดประโยชน์ทั้งนั้น เพราะการอ่านทำให้เกิดความคิดและทัศนคติใหม่ๆ ที่กว้างไกล ซึ่งจากเดิมที่เราไม่ทราบอะไรเลยหรือทราบไม่ถ่องแท้ หนังสือก็ทำให้เราเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง สึกซึ้ง ชัดเจน ซึ่งในทางกลับกัน เราก็ต้องรู้จักเลือกสรรอ่านในเรื่องที่มีประโยชน์และให้คติเตือนใจแก่เราด้วย เพื่อจะเป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิตต่อไป

หนังสือเปรียบประดุจดังอาวุธ ถ้าหากขาดซึ่งความรู้ที่ได้มาจากการอ่านเป็นอันดับแรกก่อนเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาต่างๆ จากนั้นก็ติดตามและเขียนบันทึกไว้ ถ้าหากว่าขาดซึ่งความรู้แล้วก็เหมือนคังขาดอาวุธประจำตัวที่จะใช้ต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของเราในอนาคต ในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์เราต่างก็พบเจอกับปัญหาอุปสรรคต่างๆ ซึ่งต่างก็หาที่ยึดเหนี่ยวพึ่งพา หากความรู้มาประดับในสมองของเราให้ต่อสู้อยู่ตลอดเวลา และหนังสือยังเป็นเพื่อนคอยปลอบใจเวลาเหงา ช่วยผ่อนคลายความเครียด หนังสือมีอยู่หลายชนิดด้วยกัน เช่น หนังสือพิมพ์, หนังสือเรียน, หนังสือนิยาย, นิตยสาร, ธรรมะ, การ์ตูน, หนังสือบันเทิง เป็นต้น

แต่เล่มที่ข้าพเจ้าโปรดและอยากจะแนะนำให้เพื่อนๆ ทุกคนได้ทราบเนื้อหา คติสอนใจ และวิจารณ์พิจารณาโครงสร้างของบุคคลที่ผู้เขียนได้ประพันธ์ขึ้น เล่มแรกมีชื่อเรื่องว่า เรื่องของน้ำพุ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทยเรา กับเด็กหนุ่มคนหนึ่ง ซึ่งเพื่อนๆ เรียกเขาว่า “น้ำพุ” น้ำพุมีชีวิตอยู่ได้เพียง 18 ปี 2 เดือน กับอีก 15 วันเท่านั้น เขาจากแม่และน้องไปเพราะเรื่องยาเสพติด เมื่อเขาจากไปก็ทำให้ครอบครัวและเพื่อนๆ เสียใจมาก เพราะอายุยังน้อยนัก ทำให้ผู้เป็นแม่ หรือวรรณิ สุคนธา ต้องนำเรื่องของน้ำพุมาเขียนเป็นหนังสือเพื่อเป็นอุทาหรณ์ และยังรักและอาลัยน้ำพุอยู่เสมอ ดังตอนหนึ่งในเล่มเรื่องนี้สุวรรณิเขียนไว้ว่า “เหตุไรที่ลูกชายสิ้นชีวิตไป เพราะยาเสพติด จึงนำเอามาเปิดเผย เพราะไม่ใช่เรื่องที่สิ้นจะปิดเป็นความลับไว้มากกว่า” และตอนที่สำคัญอีกตอนหนึ่งที่ข้าพเจ้าจะหยิบยกมาเป็นอุทาหรณ์ มีใจความว่า “เพราะไม่อยากให้ลูกของคนอื่นๆ ต้องเสียชีวิตไปเพราะยาเสพติดอีก ถ้าเรื่องของน้ำพุจะเป็นประโยชน์ต่อลูกของใครอื่นได้ ข้าพเจ้าก็ยินดีอย่างยิ่ง”

ในปัจจุบันปัญหา ยาเสพติดยังคงแพร่ระบาดอยู่ แต่ก็น้อยลงเพราะรัฐบาลได้เอาใจจริงเอาชั่งในการปราบปรามอย่างจริงจังในปัญหานี้ ซึ่งก็ตรงกับหนังสือเล่มนี้ จึงใคร่ขอเชิญให้เพื่อนๆ ทุกคนลองหยิบมาอ่านดูถนัดแล้วจะรู้ว่าประโยชน์และทัศนคติต่างๆ ที่ได้จากการอ่านหนังสือเล่มนี้มีหลากหลาย แล้วในเรื่องนี้ยังมีเรื่องที่น่าสนใจที่น้ำพุได้บันทึกถึงแม่ของเขาตลอดเวลาขณะที่เขาไปพักพิงอยู่ที่บ้านแมตตามและถ้ากระบอก ซึ่งก็เป็นที่น่าแปลกกว่าทำไมน้ำพุถึงต้องมาติดยาเสพติด เหตุที่ครอบครัวของน้ำพุเกือบอุ่นดี แด่น้ำพุไม่มีพ่อ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เขาหันไปพึ่งยาเสพติด รวมทั้งน้ำพุเป็นลูกผู้ชายคนเดียวในบ้าน มีพี่สาวน้องสาวต่างก็เป็นผู้หญิงทั้งนั้น และน้ำพุยังไม่ชอบให้แม่มีสามีใหม่

ด้วยเหตุนี้เองอาจทำให้น้ำพุเหงามา ว้าวุ่น เมื่อเห็นพวกผู้หญิงเขาเย็บปักถักร้อยกัน น้ำพุก็ได้แต่เข้ามาเลียบๆ คุ้ยๆ ดูเขาเย็บเสื้อผ้าผู้หญิงแล้วก็ถูกไล่ออกไป และน้ำพุยังอยากรู้ อยากร้อง และมีความเข้าใจผิดในเรื่องสิทธิเสรีภาพที่ได้รับ ดังเช่นตอนหนึ่งในหนังสือที่น้ำพุพูดว่า

“ผมอยากรู้และผมก็จะขอถามที่บันทึกตรงบรรทัดนี้ใครจะตอบผมได้บ้าง นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาจะตอบไหม “เรื่องโกสลก็น่าเหมือนกัน เมื่อผมโตขึ้นมีอำนาจที่จะคิดเองได้ ผมก็จะไม่รอช้าที่จะทำที่คนโตในเมืองเราก็น่าจะมีส่วนแต่มีเบื้องหลังๆ กันทั้งนั้น เขาก็ยังอยู่ในสังคมได้อย่างเชิดหน้าชูตา มีเกียรติยศ มีชื่อเสียงและร่ำรวยเป็นเรื่องธรรมดาที่ผมจะทำเมื่อโตขึ้น”

จากคำพูดของน้ำพุแสดงให้เห็นว่าเขารู้สึกเช่นไร เมื่อน้ำพุจบชีวิตลงด้วยยาเสพติดผู้เป็นแม่ของเขาเสียใจมาก อยากให้ผู้อ่านลองพิจารณาวิเคราะห์และลองอ่านดูจะได้ข้อคิดและคติเตือนใจว่าการใช้ยาเสพติดนั้นไม่เคยให้ผลดีกับใคร และยังทำให้พ่อแม่พี่น้องเสียใจ สร้างความเดือดร้อนให้ตนเองและคนอื่น และยังนำคิณะคะว่าหลังจากที่น้ำพุไปพักฟื้นที่บ้านเมตตาแล้ว ทำไมน้ำพุถึงต้องกลับมาใช้ยาอีกจนถึงแก่ชีวิต ถ้าอยากจะรู้มากกว่านี้ขอให้เพื่อนๆ ลองอ่านดูจะรู้ว่าคิดแค่ไหน อีกทั้งเรื่องนี้ยังสะท้อนให้เห็นภาพของความรักความห่วงใยของแม่ที่มีต่อลูกและแม่รู้สึกอย่างไรเมื่อลูกต้องมาจากไป ทั้งที่อยู่ยังน้อยอยู่ ความรักความผูกพันระหว่างมิตรภาพของเพื่อนและพี่น้องที่มีให้กัน ไม่ว่าจะเป็นสุขจะทุกข์แค่ไหนก็ช่วยกันฟันฝ่า คอสูกับอุปสรรคปัญหาต่างๆ มากมาย

และมาถึงเรื่องที่ 2 ที่ข้าพเจ้าอยากแนะนำให้เพื่อนๆ ลองอ่านดู คือเรื่องเจียบสะท้อน เป็นบทกวีนิพนธ์หรือร้อยกรอง ซึ่งประพันธ์โดย โกสล กลมกล่อม ซึ่งได้รับรางวัลจากสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยและยังได้รับรางวัลอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งถือได้ว่ากวีนิพนธ์ที่ข้าพเจ้าแนะนำอยู่นี้คือ ความสุขอดของผลงานด้านการประพันธ์ที่อยากให้เห็นมาให้ความสนใจมากขึ้น โดยผู้แต่งหรือกวีที่ประพันธ์เรื่องนี้จากผลงานที่ข้าพเจ้าได้อ่าน แสดงให้เห็นถึงความเรียบง่าย แต่แฝงไปด้วยความลุ่มลึกในแง่คิดและเนื้อหาความต่างๆ อันไพเราะ ซึ่งการประพันธ์นี้ได้ถูกเรียบเรียงและกลั่นกรองตัวอักษรออกมาจากจิตใจอันสูงส่ง สงบ และเต็มไปด้วยคติเตือนใจเกินพรรณนา ทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสสัมผัสถึงงานกวีที่คมคายนุ่มนวล ซึ่งก็หาอ่านได้ยากเต็มทีสำหรับงานประพันธ์ประเภทร้อยกรอง เพราะในปัจจุบันคนส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้อ่านงานประพันธ์ประเภทนี้สักเท่าไร ส่วนใหญ่ก็อ่านแต่ร้อยแก้ว เพราะเป็นการอ่านที่ง่าย ไม่ต้องมีเสียงคำ สูง และเห็นได้ชัดคือหนังสือทั่วไปที่จะเน้นการเขียนร้อยแก้วเป็นส่วนมาก

อยากเชิญชวนให้เพื่อนๆ ลองอ่านงานประพันธ์ประเภทร้อยกรองของ โกสล กลมกล่อมดู นอกจากนี้นี้ยังได้ฝึกการออกเสียง การอ่านไปด้วยในตัว มันอาจจะทำให้เราเก่งภาษาไทยมากขึ้น เพราะภาษาไทยเป็นภาษาของไทย ภาษาของเราทุกคน นอกจากนี้ โกสล กลมกล่อม ยังมีงานประพันธ์อีกมากมาย นำอ่านเกือบทุกเล่ม ใครสนใจเรื่องไหนเล่มไหนก็หามาอ่านกันได้ ซึ่งในเล่มนี้ก็มีอยู่หลายบทด้วยกัน แต่บทที่ข้าพเจ้าชอบคือเรื่อง “ใบไม้สอนให้ฉันคิด” ตรงวรรคสุดท้ายที่ว่า

จากแตกหน่อก่อเห็นเป็นใบอ่อน

เติบโตเป็นคอนเป็นชันเป็นชันหนา

ผ่านร้อนนานผ่านหนาวทุกคราวครา

หยดเย็นที่ฤดูกาลเวียนผ่านทน

แปลความได้ว่า จากเดิมต้นไม้หรือต้นกล้าที่แตกหน่อเกิดใบอ่อนก็ค่อยๆ เติบโตขึ้น มีเปลือกหนาขึ้น เหมือนกับชีวิตของเราที่โตขึ้น จากเด็กเล็กๆ ก็เริ่มเป็นผู้ใหญ่ มากด้วยประสบการณ์ต่างๆ ชีวิตที่ผ่านร้อนผ่านหนาวผ่านอุปสรรคมากมาย ทำให้มีสติมากขึ้น และยังคงยืนอยู่ได้ด้วยความอดทนท่ามกลางอุปสรรคที่เข้ามาสามารถแก้ไขได้ สอนให้เราคิดฝึกการอดความ จับใจความเรื่องที่อ่านได้ เมื่ออ่านมากๆ และบ่อยๆ จะรู้สึกลื่นไหลไปตามงานที่ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ขึ้น และจินตนาการตามไปด้วย

การอ่านหนังสือเล่มใดหรือการอ่านสิ่งใดก็ตาม เรื่องไหน เล่มไหน ก็ล้วนแล้วแต่ดีทั้ง และเมื่ออ่านแล้วควรศึกษาทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและคุ้มค่าที่สุด

น.ส. สิริพันธ์พร พันตรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จ. ขอนแก่น

เส้นทางสายหนังสือ

ไม่เคยเชื่อว่าหนังสือจะเปลี่ยนคนคนหนึ่งได้ จนมารู้ตัวอีกมันก็เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไปเสียแล้ว คงตอบไม่ได้ทั้งหมดว่าได้
อะไรจากการอ่านหนังสือบ้าง แต่สิ่งหนึ่งที่สามารถบอกได้คงเป็นเส้นทางสายหนึ่งที่เคยเชื่อมโยงให้เข้าใจถึงคำตอบนั้นและ
อยากเชิญชวนให้ผู้ที่ยังสงสัยได้เข้ามาสัมผัสความหมาย...เส้นทางสายหนังสือ

หนังสือเล่มแรกของเส้นทาง ค้นหา หนังสือธรรมดากๆ เล่มหนึ่ง แด่คงเป็นพรหมลิขิตหรือความโชคดียิ่งที่ไปสะดุด
กับตัวอักษรไม่กี่บรรทัดจากปกหลังเข้า ถ้าตอนนั้นวางเพียงเพราะหน้าปกไม่น่าสนใจ คงไม่พบความมหัศจรรย์ของหนังสือ
เล่มนี้ ค้นหา คือหนังสือที่สื่อสารกับผู้อ่านด้วยบทกวี คล้ายๆ ประชญาสั้นๆ แต่คิดได้กว้างและยาวเกินกว่ามาตรฐานการ
วัดใจจะบอกค่าระยะทางได้ เป็นเหมือนเชื้อเพลิงเพื่อจุดประกายความคิด แต่ละหน้าจะมีอักษรที่ร้อยเรียงสื่อความคิดอยู่บน
พื้นสีขาวของกระดาษที่ดูว่างเปล่า บทกวีกล่าวถึงเรื่องต่างๆ ตั้งแต่ตัวเอง ครอบครัว ความรัก การตัดสินใจ ความดี ความชั่ว
มนุษย์ เวลา ฯลฯ เนื้อหาที่หนักแน่นเพื่อขั้วความอยากรู้อยากเห็นของสมอง แต่ฉลาดในการจัดวางให้ดูเหมือนอาหารจานด่วน ด้วยตัว
หนังสือที่ดูผิวเผินอาจเป็นแค่บทกวีธรรมดาๆ อ่านไม่เท่าไรก็จบ แต่ใครจะรู้ว่าในแค่ไม่กี่ชั่วโมงที่จบนั้น ได้เปิดโลกทัศน์ใบ
ใหม่ของคนขึ้นมาแล้ว

อิสรภาพ

ฉันต้องการอิสรภาพที่จะได้เห็น ที่จะได้ยิน

ในสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น

ฉันต้องการอิสรภาพที่จะได้พูด ในสิ่งที่ฉันคิด ฉันรู้สึก

ไม่ใช่ให้พูดในสิ่งที่ฉันควรพูด ที่ฉันควรคิด

ฉันต้องการอิสรภาพ ที่จะได้ขึ้นขอบในบุคคลที่ฉันเป็นอยู่

ไม่ใช่ในบุคคลที่ฉันควรเป็น

ฉันต้องการอิสรภาพที่จะได้รู้สึก ในสิ่งที่ฉันรู้สึกจริง

ไม่ใช่ในสิ่งที่ฉันควรรู้สึก

ฉันต้องการอิสรภาพที่จะได้ถาม ในสิ่งที่ฉันอยากรู้อยากถาม

แทนการรอคอยคำตอบจาก

ฉันต้องการอิสรภาพที่จะได้เสี่ยงชีวิตที่ฉันเองเป็นผู้รับผิดชอบ

แทนการกักขังห่วงหวั่นไหว ในกรอบที่สังคมเป็นผู้บอก

เพียงเพราะคิดว่ามันปลอดภัย

(ปกหลัง ค้นหา พิมพ์ครั้งที่ 12 สนพ. ฉบับเบี่ยนยาน์)

อิสรภาพ เป็นบทกวีที่ชอบที่สุดในหนังสือ เพราะเหตุผลตรงกับชีวิตที่รู้สึกอยู่ลึกๆ แต่ไม่สามารถอธิบายออกมาได้
ทุกวันนี้ทำให้ได้คิดในมุมอีกมุมที่เคยมองข้าม และทำให้เกิดความมั่นใจในการทำสิ่งต่างๆ และสิ่งนี้ไม่เคยบอกไว้ใน
หนังสือเรียนเล่มใดเลยนอกจากประสบการณ์ที่มาจากชีวิตล้วนๆ จากที่เคยเจอแต่หนังสือเรียนที่สอนให้เชื่อฟัง ให้ทำในสิ่ง
ที่ถูกที่ควร โดยบางครั้งลืมที่จะใส่ใจความรู้สึกความเป็นคนลงไปเหมือนการติดกรอบจากสังคมที่ไม่เคยให้คำอธิบาย การ

เผชิญโลกที่ไม่เคยบอกไว้ในหนังสือเรียนเล่มใดนอกจากสิ่งแสนดีตามที่หนังสือเรียนแต่งไว้ *อิสรภาพ* แม้เป็นคำที่คู่ห่างไกล แต่แท้จริงแล้วอาจอยู่ใกล้ตัวนักเดียว ทำให้เกิดความคิดว่าบางทีสิ่งปัจจุบัน อาจเป็นกรงขังชนิดหนึ่ง แต่เป็นกรงขังทางความคิดที่สืบทอดต่อกันมา แต่บทกวีนี้ก็ทำให้ได้ความคิดใหม่และทำให้เห็นถึงความเป็นจริงของสังคมที่มีมากกว่าสิ่งที่ถูกสอนมา

ถ้าให้ตอบว่าอ่าน *ค้นหา* แล้วได้อะไร ขอตอบว่าได้ความคิด ได้มุมมองใหม่ ได้รู้ว่าโลกใบนี้มีอะไรมากมายที่ยังไม่รู้ ได้คิดเองว่าสิ่งที่เห็นอยู่ทุกวันนี้ถูกหรือผิดอย่างที่เขายกกันไว้หรือเปล่า ถ้าอยากพบสิ่งใหม่ ลองเปิดใจสัมผัส สิ่งที่ไม่เห็น เราอาจเป็นคนหนึ่งที่รับรู้ ความหมายของหนังสือเล่มนี้ที่ได้รับ มันเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก และสิ่งที่ได้หนังสือเล่มนี้มาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต หนังสือเล่มนี้เป็นเล่มที่ภูมิใจเสนอที่สุดตั้งแต่อ่านหนังสือมา ถ้าสิ่งนี้เรียกว่าเส้นทางก็คงมาถูกแล้ว

เรียงความ หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เพื่อนรักให้ยืมอ่าน เธอบอกว่าหนังสือเล่มนี้คนเขียนเคยเขียนเรื่องสั้นในนิตยสาร A day คอลัมน์ที่เราชอบนักหนา คอนันท์รวมเล่มแล้วจึงถือ โอกาสเอามาให้ยืมอ่าน ฉันตอบรับในครี้นี้โดยไม่ต้องคิดมาก

เมื่ออ่านจึงได้รู้ว่านี่คือหนังสือที่เขียนผ่านประสบการณ์ ภายในเล่มแบ่งเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องผู้เขียนจะแสดงทัศนะผ่านตัวหนังสือที่สะท้อนสังคม ชีวิตประจำวัน บางเรื่องพูดถึงความโหดร้ายของสงคราม บางเรื่องคล้ายกำลังนั่งฟังคนคนหนึ่งเล่าเรื่องในสิ่งที่เขาคิด บางเรื่องเชือดเฉือนและเสียดสีสังคม และทั้งหมดก็คือสิ่งที่เขาเห็นจากมุมมองของเขา สมกับชื่อหนังสือ *เรียงความ*

“ไคอริไม่ใช่กล้องถ่ายภาพที่ถ่ายได้ทีละภาพ แต่คือกล้องถ่ายภาพหนึ่ง เรา (คนเขียนไคอริ) ตัดต่อเอง โดยบรรจุบางหรือรวดเร็วอย่างคร่าวๆ บ้าง บางทีเด็กข้างถนนที่พบกันหนเดียวก็เข้ามาอยู่ในไคอริ บางหนอาจมีแต่เรื่องของตนเอง พร่ำพรรณนาราวว่าโลกนี้ไม่มีผู้อื่น ไคอริคืออิสรภาพเบื้องต้นของความเป็นคน ไม่จำเป็นต้องอยู่กับเศรษฐกิจ ไม่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยหรือเผด็จการ ใครที่มีสิทธิ์เป็นเจ้าของ ไคอริของคนดังๆ จะมีราคามากเมื่อถูกนำมาตีพิมพ์ แต่ไคอริของทุกคนมีค่าเท่ากันหมด เมื่อมันถูกบันทึกความจริงลงไป”

ข้อความหนึ่งจากหนังสือ *เรียงความ* ของญามิลา (คนเขียน) ไคอริ เป็นเรื่องที่ชอบที่สุดในหนังสือเล่มนี้ เพราะโดยส่วนตัวก็เขียนไคอริหรือบันทึกประจำวัน และคิดว่าคอนันท์เป็นตอนหนึ่งที่น่าสนใจ ใครที่เขียนไคอริน่าจะประทับใจมากเป็นพิเศษ นอกจากจะตอบคำถามที่บางคนอาจจะสงสัยว่าเขียนไคอริแล้วได้อะไร ถ้าได้ลองอ่านคงจะทำให้เข้าใจยิ่งขึ้น เขาบอกว่า “ไคอริเป็นสมบัติส่วนตัว เพราะมันมีภาพที่เดินถอยหลังได้จากคนที่เขาคิดว่าไคอริเป็นความเข้าใจส่วนตัวเพราะจะมีภาษาและรหัสที่รู้เฉพาะคน การยอมให้ใครสักคนอ่านไคอริเป็นการยอมเปิดเผยดวงใจอย่างหมดเปลือก รู้จักกันมาแค่สองเดือนก็เหมือนรู้จักกันมาสองปีหรือมากกว่า” เพียงเพราะข้อความของเขาที่สั้นๆ แต่จับใจ ทำให้การบรรยายความรู้สึกหลังจากที่ได้อ่านแล้วยากเหลือเกิน ถ้าเป็นไปได้อยากจะยกทั้งหมดมาประกอบเรื่องเสียเหลือเกิน เพราะสิ่งที่ประทับใจอยู่ในทุกตัวอักษรแล้ว

เวลาเจอสิ่งดีๆ ในหนังสือ ทำให้ไม่รู้สึกละเลยว่าจะหวงไว้ ยิ่งเจอสิ่งที่ดีเท่าไร ยิ่งอยากให้คนอื่นได้รู้ด้วย อยากรู้ว่าคนอื่นเป็นอย่างไรบ้างหลังจากอ่านแล้ว เพราะหนังสือเล่มนี้ทำให้เคิบโคทางความคิดและยังโดนใจทำให้รู้ว่าโลกใบนี้ยังมีเรื่องมีอีกมากมายที่ต้องเรียนรู้และพบเจอ และเป็นหนังสือเล่มหนึ่งที่อ่าน อุดมไปด้วยสาระ อ่านแล้วรู้สึกว่ามีสิ่งที่ดีกว่ารู้จักมันดีแล้ว แต่พออ่านแล้วกลับมาอ่านอีกคิดว่ามันจริงแล้วกลับมาอ่านซ้ำสิ่งต่างๆ ไปหลายเรื่อง เราอยู่ในโลกเพียงไม่กี่ปีแต่ทำไมจึงตระหนักรู้เหลือเกินว่าไคแล้วรู้ทุกเรื่องแล้ว การได้สดับรับฟังอะไรๆ ทำให้รู้สึกเตรียมตัวขึ้นเยอะว่าความรู้่างมากมายมหาศาล มีคนกล่าวว่าคนฉลาดมักจะเรียนรู้จากประสบการณ์ผู้อื่น ด้วยเหตุนี้จึงพยายามที่จะเรียนรู้จากผู้อื่นเพื่อจะบูรณาการ ในแบบฉบับเสริมประสบการณ์ของตนเองบ้าง เห็นทีจะต้องไปซื้อมาเก็บไว้เป็นเจ้าของบ้างแล้วละ

“ฉันยังไม่รู้จริงๆ ว่า ส่วนใดของชีวิตบ้างที่เป็นของจริงและส่วนใดบ้างที่ฉันได้จากหนังสือ”

(จากหนังสือ *โอ! อลิซ*)

รู้สึกเสมอว่าตนเองเป็นคังเช่นคำพูดนั้น หนังสือเป็นทั้งสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตในรูปของนามธรรม เมื่อมีคนมาถามว่าทำไมถึงชอบอ่านหนังสือนัก คอบไปเพียงสั้นๆ ทั้งๆ ที่ในใจคิดอยากจะบอกด้วยคำพูดสารพัน ชักแม่น้ำทั้งห้ามาอ้างสรรพคุณ แต่ก็ทำได้แค่นั้น และเมื่อถึงจุดๆ หนึ่งก็รู้ว่า มันค่อยๆ ซึมและค่อยๆ หล่อหลอมฝังอยู่ในตัว สิ่งที่ได้นี้จะแสดงออกในรูปของความคิดและการกระทำ สอนให้รู้จักคิดมากกว่าพูด บางเหตุการณ์เคยได้พบและประสบด้วยตนเอง บางเหตุการณ์พบเห็นจากสิ่งรอบตัว โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือ ฯลฯ ได้รู้ว่าทำไมเขาจึงบอกกันว่าถ้าอยากฉลาดรอบรู้ให้อ่านหนังสือเยอะๆ เพราะนอกจากหนังสือจะเป็นตำราชีวิตแล้วยังสอนให้เป็นคนมีวิสัยทัศน์ ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีเหตุผล เมื่อประสบกับปัญหามักจะมีหลายวิธี หลายตัวเลือกในการแก้ปัญหา เพราะสมองเคยได้ยิน ได้ฟังมาแล้ว อย่างน้อยๆ ก็ไม่จนมุม และมีโอกาสกว่าคนที่ไม่ได้อ่านหนังสือมากเพราะหนังสือทำให้รอบรู้ สามารถคุยได้หลายๆ เรื่อง กับคนหลายๆ แบบ ไม่รู้ว่าหนังสือได้มอบอะไรเอาไว้ เวลาใครได้อ่านจึงหลงไหลไปเสียทุกราย

เมื่อหนังสือถูกเปิด...เส้นทางสายนี้จึงเกิดขึ้น หนังสือสองเล่มนี้เป็นเพียงเส้นทางหนึ่งที่ได้ประสบและพบเจอ ในโลกแห่งหนังสือนั้นมีอีกหลายเส้นทางที่ยังเปิดต้อนรับ เพียงแต่เราจะก้าวไปหา ที่แห่งนี้มีผู้คนมาเยือนมากมาย บางคนพอใจอยู่กับมวลบทกวีดอกไม้ บางคนสร้างปราสาทเทพนิยายในฝัน แต่บางคนกำลังเดินดูชีวิตผู้อื่นผ่านตัวหนังสือ บางคนพอใจกับนิยายสารคดีแสนสวยงามและเป็นที่น่าสนใจ แต่บางคนกำลังไต่ฝันพร้อมตำราเล่มใหญ่ที่แบกไว้บนหลัง นักธุรกิจบางคนนั่งอ่านหนังสือเงียบๆ ที่มุมมุมหนึ่งในร้านกาแฟ บางคนกำลังวิพากษ์วิจารณ์ความเป็นไปของบ้านเมือง แต่ละคนมีความชอบและความสนใจแตกต่างกัน แต่โลกแห่งนี้ก็ไม่เคยใจแคบ ไม่ว่าผู้ผ่านมาเยือนจะเป็นคนแปลกหน้าหรือผ่านมาเป็นประจำ ทั้งที่มาจากเส้นทางสายหนังสือหรือเพียงเพราะหลงทางมา

ถ้ามีสิ่งหนึ่งที่ทำให้ อยากเชิญชวนให้ได้เข้ามาลองสัมผัสกับโลกแห่งนี้ โลกที่อยู่ใกล้ตัวของเรา ฉันไม่มีความสามารถพอที่จะบอกได้ว่าได้รับสิ่งต่างๆ จากโลกหนังสือแห่งนี้มากมายแค่ไหน เพียงหวังให้คุณได้ลองใช้เส้นทางสายเล็กๆ ของหนังสือสองเล่มนี้เป็นเพียงเชื้อเพลิงที่เริ่มก้าวแรกในการเดินทางมาสู่โลกหนังสือ บทกวีบทหนึ่งของ *เลียวกันตร์ แรมไพร์* ที่เขียนไว้ให้กับค่ายการอ่านและการเรียนรู้ที่โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย คงพอจะบอกแทนสิ่งที่รู้สึกที่อยากบอกได้ดีมากกว่าถ้อยคำใด หวังว่าคุณคงพบโลกแห่งนี้ ด้วยความปรารถนาดีจากเพื่อนมนุษย์คนหนึ่งของคุณ

บิน...มีคนบอกว่า
ตรงขอบฟ้านั้นสวย
ฉันจึงไป...

สุดถนนสายนั้น
เป็นบ้านของชายหนุ่มนักฝัน
ฉันจึงไป...

มีคนเอ่ยว่า
ข้ามฟากไปฝั่งโน้นเป็นกระท่อมของชายชราที่เล่านิทาน
ฉันจึงไป...

มีคนเฉลยว่า...
 ลึกที่สุดของน้ำคือความสว่าง ลึกที่สุดของทะเลคือความสวย
 ฉันจึงไป...

ฉันตอบเธอไม่ได้ ทำไมไม่ฮึดขึ้นเป็นที่หักพังจริงจัง
 บางครั้งฉันไม่ชอบความพร้อมสมบูรณ์ เท่าๆ กับฉันไม่ชอบชีวิต ที่ไม่มีหลักประกัน
 ฉันจึงไป...

ฉันถามตัวเองเสมอว่า...ระหว่างการแสวงหา...ฉันพบอะไร
 ฉันไม่พบในสิ่งที่อยากพบ... แต่ฉันเข้าใจในสิ่งที่ฉันพบ...
 ขอบคุณทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาในชีวิต

อย่าถามฉันได้ไหม
 ทำไมฉันจึงไป...
 อยากให้เธอถามนกถามฟ้ามากกว่า

ฉันก็ยังมึนๆ...
 เวลาไม่ใช่เวลาของกรงขัง
 นกต้องบิน...บิน...บิน

(จากบทกวีของ เสี้ยวจันทร์ แรมไพร)

ชวนอ่าน โดย
 “ยิธิญ”
 9 เมษายน 2547

น.ส. สุญญาตา เมฆนละม้าย
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา กรุงเทพฯ

คู่มือมนุษย์...แก่นพุทธศาสนา
ใครพลาดอ่านจะอดเป็นมนุษย์

คู่มือมนุษย์...แก่นพุทธศาสนา	แม่รับเร้าหลายทีให้ลูกอ่าน
เพื่อขัดเกลาฝึกฝนกมลสันดาน	เพื่อเป็นฐานชีวิตไม่ผิดทาง
ท่านพุทธทาสถลาล้านมาเล่า	องค์พระสัมพุทธเจ้าเปิดโลกกว้าง
ให้รู้ทุกข์รู้ธรรมรู้ปล่อยวาง	ถึงความว่างเปิดทางรอดปลอดภัย
ลูกบ้ายเบี่ยงเบี่ยงจนก่อนได้รู้	นี้แหละครูจุดเรอฉันก่อนวันตาย
ไม่เสียทีเกิดเป็นคนพินมงาม	ตายก่อนตายหายกลัวทุกข์สุขสุดแล้ว
จึงอยากให้เพื่อนรักประจักษ์ค่า	เป็นมรรคส่องทางพิภพหิยดวงแก้ว
เปิดตาใจไขนิพพานสานสืบแนว	จักเพริศพรวิ์สมคุณค่า "ตรามมนุษย์"

ณ บ้านริมบึงราชบุรี

20 เมษายน 2547

แก้วใส เพื่อนรัก

จดหมายฉบับนี้คงสร้างความฉงนแก่เธอไม่น้อยสินะ ที่มีบทเกริ่นนำแบบนี้ เป็นเพราะความรู้สึกสนุกครีมีใจของเราที่อยากบอกเล่าสิ่งมหัศจรรย์ ที่เปี่ยมไปด้วยความสุขให้เธอรู้ (อดใจไว้ก่อนนะ) เธอคงสบายดีไม่น้อยไปกว่าเรา ปกติภาคเรียนนี้เพื่อนร่วมห้องของเรามาที่ไปติว กันทุกคน หลังประกาศผลสอบไล่และผลสอบเรียนต่อได้สมใจ กลุ่มของเราคบทำเข้าเป็นสมาชิกชาวพระเกษีย น้อยได้หลายคนรวมทั้งเธอและเราด้วย ยังปลื้มไม่หายเลย เธอคงกวาดวิชาเป็นว่าเล่นอยู่ กทม. รอเราไปพลางๆ ก่อนนะ

กลังมาถึงที่หัวหวักระดาษาเอาไว้ นี่แหละคือสิ่งมหัศจรรย์ที่เราได้ค้นพบในระหว่างปิดภาคเรียนนี้ แต่เป็นนักเขียนและนักอ่านของฉันมันสุดไม่อยู่จึงต้องออกตัวก่อนว่า "เป็นนักกลอนนอกปล่าก็เศร้าใจ เป็นนักอ่านอ่านแล้วไม่เล่าก็เหงาจัง" สนใจละสิ เคียวจะเล่าให้ฟัง

ว่าด้วยหนังสือชื่อล้าปากใจวัยรุ่น สองเล่ม คือ คู่มือมนุษย์ และ แก่นพุทธศาสนา แต่งโดยท่านพุทธทาสภิกขุ ปรมาจารย์แห่งพระพุทธปฏิปทาในแห่งสวนโมกขพลาราม ซึ่งมรณภาพไปแล้วเมื่อปี 2536 แม้เราจะยื่นขอถึงขนาดหยิบใส่มือให้หลายครั้งเราไม่ยอมอ่านเลย แม้ชื่อจะแปลกแต่ไม่กระตุ่นศรัทมาอยากไขว่คว้าเอาเสียเลย จึงผัดวันประกันพรุ่งเรื่อยมา แต่คราวนี้เพื่อนชวนไปได้อีกต่อไป แม้อ้างว่าเรากำลังจากอกแม่ไปเรียนที่กรุงเทพฯ จึงต้องเรียนรู้จักตัวเองเอาชนะใจตนเองก่อนจะไปสู่สิ่งใหม่ในกรุงซึ่งรายล้อมไปด้วยสิ่งชั่วร้ายมั่วเมา "หากลูกไม่อ่านเอาตัวไม่รอดเป็นแน่" เอาเข้าไป

แต่ก็จริง คู่มือมนุษย์ คือหนังสือเล่มที่ดีที่สุดในขณะนี้ที่คนอย่างฉันเคยอ่าน ไม่ใช่บันเทิงประโลมโลก แต่เป็นศาสนคติแนวโลกโลก ท่านพุทธทาสภิกขุได้แสดงเรื่องอันสำคัญที่สุดที่มนุษย์ทุกคนควรจะต้องปฏิบัติให้ได้ เพื่อจะได้ไม่เสียชาติเกิด การได้พบพุทธศาสนา เป็นเคล็ดลัดของการมีชีวิตอยู่บนโลก อย่างไร้ความทุกข์ มีแต่ความสุขทางใจ ไม่ว่าชาวโลกจะวุ่นวายอย่างไร ซึ่งหลักธรรมที่แสดงไว้ในหนังสือเล่มนี้จะทำให้เราได้พบกับอิสรภาพทางใจอย่างแท้จริงที่ไม่เคยพบมาก่อนและชี้

ให้เห็นว่า พุทธศาสนาที่แท้นั้นพระพุทธเจ้าเริ่มสอนเรื่องอะไร และผลของการปฏิบัติตามคำสอนเป็นอย่างไรในที่สุด หากคำสอนของผู้ใดผิดไปจากหลักที่อธิบายไว้ในหนังสือนี้ท่านชี้ว่านั่นไม่ใช่คำสอนของพระพุทธองค์

เนื้อหาโดยรวมคือ คนเราต้องรู้จักพุทธศาสนาอย่างถูกต้องก่อนเพื่อปฏิบัติตนไปถึงเป้าหมายของชีวิตขั้นสุดยอด โดยต้องเข้าใจให้ชัดว่าพุทธศาสนาคืออะไรระเบียบปฏิบัติเพื่อให้รู้จักสิ่งทั้งปวงถูกต้องตามที่เป็นอย่างจริงว่าเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา แต่เราไม่รู้ตามความจริงนี้จึงหลงยึดถือว่าเป็นตัวเราบ้าง ของเราบ้าง ทำให้เป็นทุกข์จึงมีการคิดเน้นเพื่อการปล่อยวางความคิดยึดติด โดยการศึกษาและปฏิบัติ คือ เจริญสมาธิ เพื่อให้มีปัญญาเป็นนิสัย และทำให้รู้แจ้งเห็นจริงว่าชีวิตนี้ประกอบด้วยรูปกับนาม ซึ่งไม่ใช่ตัวของเรา ควรปล่อยวางไว้ ทำได้สองหนทาง คือ ทำตามวิถีธรรมชาติ และทำตามหลักวิชาเป็นขั้นบันได ก็จะพาให้พ้นจากวิถีชีวิตแบบชาวโลกที่วนเวียนอยู่กับทุกข์ๆ สุขๆ ไม่จบสิ้น ไปสู่วิถีชีวิตแบบเหนือโลก คือมีชีวิตอยู่เหนือความสุขความทุกข์ เมื่อละจากกิเลสได้ก็เข้าถึงเป้าหมายสูงสุดในพุทธศาสนาเรียกว่า “นิพพาน”

เป็นอย่างไรบ้าง รู้สึกเหมือนเราหรือเปล่า อย่าเพิ่งวางจดหมายฉบับนี้ล่ะ เมื่อได้อ่านเล่มนี้แล้ว เราเห็นด้วยกับคำพูดที่ว่า นี่คือนิพพานมนุษย์เล่มเดียวที่คนเราจะต้องมีเพื่อเป็นบันไดขั้นต้นไปสู่การศึกษาระบบในขั้นสูงต่อไป นอกจากนี้ยังได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส แพร่ไปทั่วโลกแล้วด้วย

ในส่วนที่เราชอบมากที่สุดที่ได้อ่านคือบทแรกที่ว่าด้วยมุมมองของคนที่มีต่อพุทธศาสนาในแง่มุมต่างๆ ท่านได้วิเคราะห์เอาไว้อย่างน่าทึ่งว่า

- พุทธศาสนาในฐานะที่เป็นหลักจิตวิทยาชั้นสูงตามหลักอภิปรัชญาเปรียบเทียบกับจิตวิทยาเชิงวิทยาศาสตร์ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- พุทธศาสนาเปรียบเทียบกับวิทยาศาสตร์ ชี้ให้เห็นความลึกซึ้งของพระ พุทธศาสนาว่าเป็นวิทยาศาสตร์ทางจิตเข้าถึงได้ด้วยสติปัญญาระดับสูง
- พุทธศาสนาในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมประเพณี เช่น การทอดกฐิน ทอดผ้าป่า บวชพระ และเป็นศิลปะแห่งการครองชีวิต ในฐานะเป็นอาหารใจอย่างดีสำหรับปลดปล่อยโลภ โกรธ หลงให้สงบระงับ
- ประเด็นที่น่าทึ่งมากคือ ในฐานะที่เป็นวิธีปฏิบัติเพื่อให้รู้ความจริงว่าสิ่งทั้งปวงเป็นอะไร เพื่อจะได้มีท่าทีต่อสิ่งทั้งปวงโดยไม่ยึดถือหลงใหลเป็นการเข้าถึงศาสนาที่แท้ที่ตรงไปสู่การปฏิบัติด้วยกาย วาจา ใจ เพื่อทำกายกิเลสให้เบาและสิ้นไปในที่สุด โดยไม่ต้องอาศัยประเพณีพิธีกรรมใดๆ ทั้งสิ้นซึ่งเป็นเสมือนเปลือกนอกของพุทธศาสนา
- เมื่ออ่านบทแรกเรารู้สึกได้ว่าได้รู้ในสิ่งที่เคยรู้มาก่อนและอ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยาก เหมือนอ่านหนังสือแนวธรรมะอื่นๆ เพราะเป็นภาษาพูดบรรยายไปเรื่อยๆ เหมือนนั่งฟังผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดียิ่งๆ เอาให้ฟังเป็นลำดับ ทำให้มีกำลังใจดีมาก หายวิตกกังวลและอยากอ่านบทต่อไปอย่างไม่รู้จักเบื่อ

สำหรับอีกเรื่องหนึ่งคือ แก่นพุทธศาสน์ เป็นหนังสือที่ดีมาก ท่านพุทธทาสภิกขุได้แสดงใจความทั้งหมดของพระ พุทธศาสนา เป้าหมายสูงสุดของพุทธศาสนาและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ถึงเป้าหมายสูงสุด กล่าวคือ

หลักพระพุทธานุภาพ มุ่งสอนเฉพาะเรื่องความดับทุกข์โดยมีพระพุทธานุภาพเป็นเสมือนแพทย์ทางวิญญาณรักษาโรคที่มีเชื้อโรค คือความรู้สึกรู้ว่ามีตัวกู ของกู ดำเนินชีวิตไปด้วยความเห็นแก่ตัว

คำสอนทั้งหมดสรุปลงสั้นๆ ว่า “สัพเพ ธัมมา นาลัง อภินิเวสยะ” แปลว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวงไม่ควรยึดมั่นถือมั่น ผู้ใดเข้าถึงได้เท่ากับเข้าถึงพระพุทธานุภาพทั้งหมด

นิพพานคือความว่าง “นิพพานัง ปรมัง สุขัญญัง” ความว่างจากความยึดมั่นถือมั่นว่ามีตัวกูของกู ความหมายเดียวกับชื่อเราเลย สุขัญญาตา ใจละ และคนเราควรจะเป็นอยู่ด้วยการควบคุมตัวเอง โดยไม่ยึดมั่นถือมั่นด้วย นิพพานมีทั้งนิพพานาวจรคือการดับไม่เหลือ และนิพพานชั่วคราว คือ ความว่างจากตัวกูของกูชั่วคราวตามธรรมชาติ

ท่านกล่าวว่าจิตใจดั้งเดิมของคนเราว่างจากการปรุงแต่ง เมื่อมีสิ่งมากระทบจะปรุงแต่งไปตามเหตุและปัจจัย สุดท้ายมนุษย์เราควรทำความรู้สึกให้ได้ว่าไม่มีอะไรน่าเอนาเป็นอยู่เสมอ เพื่อจะทำให้จิตว่างเป็นนิพพานได้บ่อยขึ้นและยาวนานขึ้น

ท้ายที่สุดควรทำจิตให้น้อมไปสู่ความไม่ยึดมั่นถือมั่นดังกล่าวให้ได้ นี่แหละคือสิ่งมหัศจรรย์ที่เราได้อ่านและพยายามสรุปด้วยสติปัญญาอันน้อยนิด อย่างไรก็ตามเราอยากให้เธอได้ลองอ่านคู่มือสักครั้ง เราจะได้ช่วยกันคิดและแลกเปลี่ยนความเห็น แต่เราขอยืนยันว่านี่คือหนังสือที่ดีมากที่สุดที่เราเคยได้อ่านอยากบอกเธอ เหมือนในโฆษณาชักชวนให้เยาวชนทั้งหลายหันมาดื่มนมเพื่อสุขภาพกายที่ “รักใคร่ให้ดื่มนม” ในขณะที่เราอยากบอกทุกคนว่าอยากมีสุขภาพที่ดีมีความสุขหมดความทุกข์ด้วยคำกล่าวที่ว่า “รักใคร่ให้อ่านคู่มือมนุษย์และแก่นพุทธศาสนา”

ท้ายที่สุดขอให้เธอมีความสุขกับการอ่านและหมดทุกข์ด้วยหนังสือที่เราแนะนำนี้

รักและคิดถึง

สุญญาตา เมียนละม้าย

น.ส. สุธิญา พูนเอี่ยม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช

ถ้อยความบางอย่าง...ฝากถึงเพื่อน

ถึง...เพื่อนคนพิเศษทุกคน

ไม่ว่าเพื่อนจะเป็นใคร อยู่ส่วนใดของแผ่นดินไทย หรือมีอุปนิสัยที่แตกต่างกันสักเพียงใด ฉันก็ยังคงยินดีที่จะถ่ายทอดบางสิ่งที่อยู่ๆ ความรู้สึกอันวิเศษนี้ก็วิ่งเข้ามารุมเร้าหัวใจให้เกิดความอยาก อยากที่จะเล่าสิ่งนี้ให้กับเพื่อนคนมหัศจรรย์สำหรับฉันอย่าง “เธอ”...

เธอคงแปลกใจในการได้อ่านข้อความนี้ ไม่ต้องตกใจหรอก มันจะไม่ทำร้ายเธอ แต่ถ้าหากเธอได้รับและรู้มันแล้ว เธออาจจะเกิดความอยากที่จะทำอย่างที่ผมกำลังจะบอกเธอบ้าง บางทีสิ่งที่เธอเคยมองข้ามไปในอดีต เมื่อเธอได้อ่านข้อความทั้งหมดเสร็จสิ้น เข้าใจมัน ผวนกกับปล่อยใจให้ไหลลื่น และไม่เบื่อก่อน ทุกอย่างที่คุณกำลังจะได้รู้จะเป็นประโยชน์อย่างมากกับเธอทั้งในปัจจุบันและอนาคตก็เป็นได้ สนใจขึ้นบ้างแล้วหรือเปล่า? ไม่ยากเลยใช่ไหมที่จะจดจ่อกับข้อความนี้ในเวลาไม่กี่นาทีนับจากนี้ ถ้าเธอพร้อมแล้ว เธอจะพบกับสิ่งหนึ่งที่ฉันอยากให้คุณ

ฉันเคยสัมผัสหนังสือมาก่อนข้างเยอะ ทั้งหนังสือแบบเรียน ตำรา นวนิยาย เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ ฯลฯ ทุกครั้งที่อ่านหนังสือฉันมักมีความรู้สึกง่วงนอน (เธอเคยเป็นอย่างฉันไหม) ฉันเองก็ไม่ทราบว่าจะทำอะไรกันที่ทำให้การอ่านนั้นเกิดขึ้นกับตัวฉัน ฉันเพิ่งรู้จักค้นพบตัวเองเมื่อไม่นานมานี้ว่า “หนังสือไม่ได้น่าเบื่ออย่างที่คิด แต่ใจที่มันคอยย้ำว่าไม่ชอบหนังสือต่างหากละ ที่ทำให้ความรู้สึกเบื่อถูกพบภายใต้ความคิด”

หลังจากที่ผมได้อ่านหนังสือสองเล่ม จากหลากหลายเรื่องราว ฉันสามารถบอกเธอได้คำเดียวว่า “โคตรใจ” นั่นคือหนังสือเรื่อง *LIFE ON THE ROCK* และหนังสือเรื่อง *วุ่นๆ ของวัยเข้า*

LIFE ON THE ROCK หนึ่งในผลงานของผู้หญิง เจ้าของนามปากกา “ว. แหวน” โดยสำนักพิมพ์ไฮโซ

ชีวิต...

เป็นเรื่องหิน...

ลึนบ้าง...

ก็ไม่แปลก

ครั้งแรกเมื่อเดินเข้าไปใกล้หนังสือเล่มนี้ ฉันต้องหยุดชะงักชั่วครู่ เพื่อพินิจกับความไม่เรียบสนิทที่ปรากฏบนปกหนังสือสีเทา-ดำ และที่น่าประหลาดใจไปกว่านั้น คือ รูปเท้าสองข้างที่กำลังเหยียบไปบนพื้นหิน “นี่คือหนังสืออะไรกันแน่ ช่วงดูน่ากลัวมากกว่าน่าอ่าน รอยเท้ามันจะมาเหยียบเราหรือเปล่าก็ไม่รู้” สักพักฉันก็ตัดสินใจลองพลิกไปอ่านเนื้อหาภายใน เพราะเชื่อแน่ว่าได้ฝ่าเท้าสองข้างนั้นต้องมีบางสิ่งซ่อนอยู่

“เดินอยู่บนหิน...ทำให้เข้าใจว่าเรื่องหินๆ บางเรื่อง...ก็แค่เรื่อง...?” นั่นสินะ บางเรื่องก็เป็นเพียงเรื่อง...? ตามที่ใจของแต่ละคนจะมอง หนังสือเล่มนี้เป็นดั่งเส้นทางสามสายที่ได้บรรจบกันในสายเดียว คือ ว. แหวน (ผู้แต่ง) ความคิดของผู้หญิงคนหนึ่งผ่านการเป็นวัยรุ่นอันเปี่ยมล้นไปด้วยประสบการณ์ และสายสุดท้ายคือ ผู้อ่าน วัยรุ่นที่ชอบแสวงหา คิดดูสิว่าเมื่อสามสายนี้โคจรมาหักทากัน จะมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นหลังจากนี้ ว. แหวน ได้ให้ความหมายของคำว่า On the rock สองความหมายด้วยกัน คือความหมายแรก แปลว่า “บนหิน” เปรียบกับทุกลมหายใจเดินอยู่บนหิน ยิ่งเดินเท่าก็ยิ่งแข็ง หนา อาจทน อาจลื่น อาจโคตรบาดบ้าง แต่มันก็จะทำให้รู้ตัวตัวเองว่าจะเดินอย่างไรเพื่อไม่ให้ต้องเจ็บอีกครั้ง ประการที่ 2 คำนี้นมาจาก

วงสุรา คือเครื่องคิมมึนเมา มิได้ผ่านการปรุงแต่งใดๆ เล็กเช่นชีวิตที่ต้องเป็นไปอย่างไร ก็ต้องเป็นไปอย่างนั้น ท้ายสุด ว.
แหวน ได้กล่าวว่า

“อยากให้อ่านที่อ่านแล้ว รู้จักรักตัวเองมากขึ้น มองเรื่องหिनเป็นเรื่องขี้หมา มองเรื่องง่ายให้เป็นเรื่องยากบ้าง
เรื่องที่ไม่ค่อยคิดก็คิดให้มากขึ้น คิดให้มากกับชีวิต...แต่อย่าคิดมาก”

มนต์ที่แฝงอยู่ในประ โยคเหล่านี้ได้สะกดให้ฉันต้องตกอยู่ในห้วงแห่งความอยากอ่านเสียแล้ว มันคือเหตุผลที่น่าจะ
อธิบายได้ดีที่สุดสำหรับการขับไล่ขี้เมา แล้วเปิดอ่านหนังสือหน้าถัดไป

“ดูสิ! หนังสือเล่มนี้ว่าฉันด้วย ทำไม เราไม่ได้รู้จักกันสักหน่อย ทำไมผู้แต่งต้องว่ากันด้วย” ประ โยคแรกที่ฉันต้อง
เจอ คือ “ตื่นสาย โรคภัยที่แฝงกายไปจนโต” ทำไมต้องเป็นโรคภัยด้วย ฉันไม่เข้าใจ ฉันไม่ได้ไปคิดเชื้อ โรคนี้จากที่ไหน
ตัวหนังสือมันกระ โดดขึ้นมามากมาย คนนอนตื่นสายเป็นคนใช้ชีวิตไม่คุ้มค่า และไม่กล้าที่จะเอาชนะตัวเอง “ไม่” ฉันต้อง
รีบตื่นแล้ว เพราะฉันเห็นด้วยที่จะขจัด โรคภัยแห่งการตื่นสายนี้ออกไปจากชีวิต และฉันต้องพยายามตื่นตัวให้ไปสู่โลกกว้าง
ที่ฉันยังไม่กล้าก้าวไปให้จงได้

หลังจากที่ลองสัมผัสหนังสือเล่มนี้ผ่านตัวอักษรตัวแล้วตัวเล่า ฉันจึงได้รู้ว่า ประสบการณ์ความเป็นวัยรุ่นเรากล้า
กัน ว. แหวน เป็นเธอผ่านประสบการณ์ความเป็นวัยรุ่นมาก่อน ในขณะที่เรายังต้องฝ่าฟันนี้ไป แม้ระยะทางและเวลาจะอีกยาว
ไกล

ฉันอยากให้เธอรู้ว่าหนังสือ *LIFE ON THE ROCK* บอกอะไรแก่ฉันบ้าง มันอาจจะไม่ทั้งหมด แต่ฉันก็คิดว่า มันน่า
จะมีค่าอย่างมากสำหรับเธอ ทั้งเรื่องของการยอมรับความจริง และความเป็นตัวของตัวเอง ที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับตัว
เรา ความสวยต้องมองกันที่ข้างใน คนไม่สวยสวรรค์มักประทานพรเรื่องความปลอดภัยมาให้โดยเราไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนตัว
เอง ไม่จำเป็นต้องลดความอ้วน ทั้งๆ ที่หัวใจต้องผืนและทรมาน หรือจะเป็นการปฏิบัติตนต่างๆ การเชื่อฟังบุพการี จะทำให้
ไม่พลาดในสิ่งที่เลือก อย่างเพิ่งคิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ในขณะที่ยังแก้ปัญหาอะไร ไม่ได้ หรือให้เก่งจริงในเรื่องเดียวและมีความ
รับผิดชอบก่อนคิดว่าตัวเองแน่ และที่ต้องพยายามทำความเข้าใจเป็นอย่างมาก นั่นคือ การสะกดหกล้มเป็นการเจ็บกาย แต่
ได้สติ ซึ่งหลายๆ บทความสั้นๆ ของหนังสือเล่มนี้ได้เตือนให้จิตใจของฉันที่มันอาจจะเคล็ดไปวกกลับมาสู่จุดศูนย์กลาง
ความคิด หรือในทางพุทธเราเรียกว่า “สติ”

ฉันรู้สึกที่ได้หุ้มนองตัวเองระยะหนึ่ง ถึงแม้ว่ามันจะเป็นเพียงระยะสั้นๆ ก็ตาม ส่วนท้ายของหนังสือจะมีเส้น
ประว่างๆ ที่วางเรียงรายกันอย่างระเบียบหลายบรรทัด ซึ่งพอที่ฉันหรือใครที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้จะสื่อผ่านเรื่องราว
สั้นๆ ของชีวิตคนลงใน “บันทึกเรื่องสั้นๆ ในชีวิต” คงเป็นไปได้ก็เมื่อเวลาผ่านไป ทุกอย่างรอบตัวสอนให้เราโตขึ้น แกร่ง
ขึ้น เรื่องหिनเรื่องนั้นอาจกลายเป็นเพียงเรื่องขี้หมาอย่างทีหนังสือได้เขียนบอกเราไว้ก็เป็นได้ ตอนนี้ฉันได้ล้มลงรสชาติ
ของเรื่องหिनของผู้แต่งที่ยังคงโลดแล่นอยู่ในชีวิตวัยรุ่นปัจจุบันแล้ว ฉันอยากให้เธอได้ลองอ่านสิ่งที่เขาเรียกกันว่า “หिन”
ของวัยรุ่นบ้าง เพื่อบางทีความรู้สึกได้ดำเนินที่อยากหุบก่อนหिन แต่ยังไม่เคยทำ อาจจะมีผลมากกว่าที่คาดคิดไว้ก็ได้...จริง
ไหม”

รอยเท้าที่เดินย่ำไปบนหिन..

ไม่เดิน...ก็ไม่ได้รู้จักแรง...

ไม่ลื่น...ก็ไม่ได้รู้จักลื่น

“เปิดใจของเธอ แล้วจงเปิดตา ค้มลงมองที่หนังสือ *LIFE ON THE ROCK* แล้วเธอคงได้พบว่าจริงๆ แล้วสิ่งที่เธอ
ได้กระทำมันผิด หรือถูกต้องแล้ว อย่างน้อยเธอก็จะสามารถผ่านเรื่องหिनๆ มาได้อย่างน่าภาคภูมิใจ”

สำหรับหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ฉันอยากให้มันเป็นบทเรียน เพื่อรู้แต่เธอทุกคน เพราะมันไม่ได้เป็นเพียงบทความ
ธรรมดาที่หาความอะไร ไม่ได้ แต่มันเป็นการรวมเอา เรื่องสั้น ที่มีเนื้อเรื่องลึก และมองไปจนถึงหน้าสุดท้าย เราจะทราบถึงราก

หรือต้นเหตุที่ได้มีการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ด้วยมีจุดประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงฝีมือทางความคิด และยิ่งไปกว่านั้นคือถ่ายทอดประสบการณ์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตที่ไม่ซ้ำกันของแต่ละคน ซึ่งล้วนแต่เป็นการสะท้อนถึงสภาพปัจจุบัน ของชีวิตวัยรุ่น ที่รุ่นวายเป็นเธอและฉัน

เรื่องวุ่นๆ ของวัยจีบ เล่ม 1 หนังสือรวมเรื่องขณะการประกวดจากโครงการ “เปิดใจ วัยรุ่น เรื่องวุ่นๆ... ของ วัยจีบ” ที่มีนักเขียนรุ่นเยาว์มากมายส่งผลงานเข้าประกวด จนได้ผู้ชนะการประกวดทั้งสิ้น 18 คน โดยหนังสือเรื่องวุ่นๆ ของวัยจีบ เล่ม 1 นี้ มีทั้งสั้นเก่าเรื่อง จากเยาวชนไทยเก๋ากัน แต่ละเรื่องได้ยกพลแห่งความสุข สนุก ตื่นเต้น ปิติยินดี โหดร้าย ความผูกพัน และจุดแตกหักระหว่างเพื่อน หรือแม้กระทั่งโศกนาฏกรรม การฆ่าตัวตาย การถูกกล่าวหาว่าเป็นคนทำร้ายเพื่อน ทั้งๆ ที่ตนไม่ได้กระทำความผิดเลย ความมุ่งมั่น บากบั่นของชีวิต ความรักและอกหัก รวมไปถึงการเขียนบันทึกธรรมดาคาที่ไม่ธรรมดา ด้วยการได้คบกัน ทุกอย่างที่กำลังดำเนิน ฉันรู้ว่าคงมีบางเรื่องราวที่เธอเคยประสบมาแล้ว รวมเรื่องสั้นเล่มนี้สื่อให้เห็นถึงความเป็นจริง และแนวโน้มที่เหตุการณ์นั้นๆ จะเกิดขึ้น อารมณ์ของตัวหนังสือที่ถูกนำมาแต่งแต้มสีสันให้เป็นตัวละคร ที่มีชีวิต ชี้อชีพว่า เรื่องทุกอย่างย่อมมีจุดจบ จุดจบนั้นไม่ได้หมายถึงการเสียชีวิตของตัวละครเสมอไป แต่จุดจบนั้นเป็นแค่เรื่องร้ายที่เข้ามาก่อตัวในความเป็นชีวิต ซึ่งย่อมจบโดยการผ่านไปได้เสียทุกครั้ง เพราะเรื่องร้ายจะยังคงหมุนเวียนสลับสับเปลี่ยนกับเรื่องดี เป็นวัฏจักรอย่างนี้เรื่อยไป ดังนั้นจงอย่ากลัวที่จะเผชิญกับสิ่งที่ต้องเผชิญ หนังสือเล่มนี้จะบอกกับเธอทุกคนที่กำลังจะอ่านว่า ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีเหตุ อย่างมองแค่ผล จงหาสาเหตุให้พบ แล้วเธอจะพบกับจุดจบของรวมเรื่องสั้นเล่มนี้อย่างสมบูรณ์...เยาวชนไทยพวกนั้น อยากสื่ออะไร? แล้วเธอหาได้ไหม?

สิ่งที่ฉันเห็นมากกว่านั้นจากการอ่านหนังสือเล่มนี้คือ “กำลังใจ” ซึ่งมันจะไม่สามารถถูกจุดเจอเลยถ้าเธอยังไม่ได้อ่าน หากเธอหรือใครที่กำลังสิ้นหวัง อยากให้เธอลองอ่านหนังสือเล่มนี้ บางทีเธออาจจะเห็นว่ายังมีคนที่ยืนอยู่คนละจุดของผืนโลกนี้กำลังทุกข์ใจกว่าเราได้ และถ้าเมื่อใดที่เราสามารถสร้างกำลังใจ ตั้งใจ และคิดจะฝ่าฟันอะไร ไม่ว่าเป็นเรื่องยากหรืออุปสรรคที่เจอเข้ามาในชีวิตเพียงใด จะเป็นไปอย่างที่เราหวังไว้หรือไม่ ยังไงก็ต้องฝ่าฟันไปให้ได้ เพราะชีวิตไม่ได้ตั้งอยู่บนเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว หนังสือเล่มนี้ได้สอนให้ฉันคิดทบทวนว่า ตัวของฉันมีชีวิตที่ต้องเจอกับทุกสิ่งทุกอย่างต่างหาก ฉันจึงจะได้ชื่อว่าเป็น “คนแกร่ง” และเป็นวัยรุ่นที่รู้จัก “ใช้ชีวิตให้เป็น”

ฉันสำรวจตัวเองว่า ฉันได้อะไรบ้างจากหนังสือเล่มนี้ เธอจะรู้ไหมว่าฉันเจออะไร... ฉันเจอเสียหนึ่งของชีวิตฉัน และเพื่อนที่ฉันรู้จัก แล้วเธอล่ะ...เธออยากเดินเข้าไปหาเสียชีวิตของเธอที่ถูกถ่ายทอดผ่านเรื่องราวของผู้อื่นเหมือนกับฉันไหม ถ้าเธอพร้อม ฉันก็พร้อมจะยื่นหนังสือเรื่องวุ่นๆ ของวัยจีบ เล่ม 1 ให้เธอ และหวังว่าเธอคงจะได้อะไรดีๆ กลับไปเช่นกัน ฉันหวังนะ...ฉันหวังว่าเธอคงเข้าใจวัยของเธอมากขึ้น และรู้จักใช้บทเรียนจากการอ่านสอนชีวิต มิใช่ จบชีวิตอย่างบางเรื่องราวในหนังสือ

เอาละ! สิ่งที่คุณอยากจะบอก จะเล่า ฉันก็ได้ทำหน้าที่เสร็จแล้ว แต่มันก็ยังไม่ได้รับสมทบเสียทีเดียว ถ้าเธอยังไม่ลองเปิดอ่านหนังสือที่ฉันแนะนำ หรือที่ใจเธอได้เลือกไว้แล้ว เธอจะรู้ไหม หนังสือทั้งสองเล่มที่ฉันหยิบมาบอกเธอเป็นเพียงหนึ่งในหนังสือล้านๆ เล่มจากชั้นวางหนังสือทั่วทั้งโลกเท่านั้น โลกนี้กว้างใหญ่เหลือเกิน ฉันอยากให้เธอได้สร้างชั้นวางหนังสือสักเพียงหนึ่ง แล้วจงหาหนังสือเล่มใดก็ได้ เรื่องใดก็ได้ที่ชอบ ที่เธออยากเก็บมันไว้ หรืออาจจะเป็นเรื่องที่ฉันแนะนำเธอ มาวางไว้ในชั้นหนังสือของหัวใจที่เธอได้สร้างขึ้นมา เพราะชั้นหนังสือนั้นไม่ว่าจะสร้าง จะซื้อด้วยวัสดุ หรือลงทุนลงแรงไปมากเพียงใด แต่ถ้าเธอไม่รู้จักใช้ ไม่รู้จักเลือกหาหนังสือมาเก็บไว้ มันก็คงจะไร้ความหมายและประโยชน์ใดๆ ในมุมมองความคิด

พยายามเข้านะ ชอบในสิ่งที่เลือก...เลือกในสิ่งที่อ่าน...อ่านในสิ่งที่ไม่ฝัน...และวันหนึ่งเธอคงได้พบกับหนังสือที่ “โดนใจ” เธออย่างฉันบ้างสักเล่ม

ให้หนังสือเล่มที่ฉันยื่นให้เธอเป็นแรงบันดาลใจ แล้วเธอก็ก้าวไป หยิบหนังสือเล่มที่เธอรัก แล้วคำว่า “รักการอ่าน” ก็คงไม่ยากอีกต่อไป สำหรับหัวใจของเธอทุกคน เพราะก่อนรัก เธอจะได้เปิดใจ และที่สำคัญที่สุดคือเธอจะได้รับความรู้...และรู้จักตัวตน

แล้วเราคงได้พบกันอีกครั้ง...ในมุมใดมุมหนึ่งในโลกแห่งหนังสือ

จาก...เพื่อนคนหนึ่ง

ผู้ยืนอยู่บนผืนดินเคียงกันกับเธอ

น.ส. สุภา ผิววนวล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไพรรธรรมคุณวิทยา อ. ขุนหาญ จ. ศรีสะเกษ

หนังสือคือ อะไร

ข้าพเจ้าก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ชื่นชอบการอ่านหนังสือ ไม่ระบุ แล้วแต่อารมณ์ว่าตอนไหนชอบอ่านเรื่องแนวใด ข้าพเจ้าอ่านมาแล้วอาจจะเรียกว่าทุกแนวก็ได้ เพราะข้าพเจ้าคิดว่าหนังสือคือแหล่งความรู้ เป็นเหมือนโลกกว้างในมือเรา เป็นครู เป็นทั้งเพื่อนในบางเวลา หนังสือเป็นผู้ตอบคำถามให้เราในสิ่งที่เรายังไม่รู้ หรือรู้แล้วแต่ยังไม่กระจ่าง และหนังสือที่ข้าพเจ้าชอบอ่านมากที่สุดคือ หนังสือนวนิยาย หรือวรรณกรรมที่บรรดากวีประพันธ์ได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิดออกมาเป็นเรื่องราวต่างๆ แล้วแต่ใครจะรู้สึกอย่างไร กำหนดตัวละครขึ้นโลกเล่นเป็นตัวหนังสือหรือบางครั้งเป็นเรื่องราวจากชีวิตจริง

ปูलग เป็นหนังสือนวนิยายเล่มแรกที่ข้าพเจ้าหยิบมาอ่าน และเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ข้าพเจ้าชอบงานเขียนประเภทที่มีแต่ตัวหนังสือโดยไม่มีรูปภาพใดๆ ประกอบเรื่องเลย ในเรื่องนี้เมื่อข้าพเจ้าอ่านรู้สึกว่า บางครั้งบางตอนมันซาบซึ้งเกินคำบรรยายถึงกับกลืนน้ำตาไว้ไม่ไหว และต้องใจว่าในความเป็นจริงนั้นเรื่องราวแบบนี้มีจริงหรือ ตัวเอกชื่อ “แซม” หรือ “ศกร” ไม่มีเงินต้องห่อข้าวไปกินโรงเรียนจนถูกเพื่อนๆ ล้อว่าเด็กวัด วันหลังต้องหลบมากินข้าวที่ห้องน้ำคนเดียวนะ บางครั้งก็น้อยเนื้อต่ำใจตนเองว่าไม่ควรเกิดมาในโลกใบนี้เลย เพราะคิดว่าตนเป็นลูกที่เขาไม่ต้องการให้เกิด ต้องอยู่กับแม่มีชีวิตแบบปากกัดตีนถีบ ทั้งที่พ่อเป็นคนที่มีชาติตระกูล ฐานะดี เป็นลูกเมียน้อย พักอยู่ในเรือนเล็ก เมื่อไปเรือนใหญ่ก็ถูกคนใช้หมั่นไส้ ศรีเอาบ่อยๆ แต่ในขณะที่ลูกคนอื่นๆ ของพ่อกับเมียหลวงนั้นกลับล้มเหลวในการดำเนินชีวิต นี่ก็เป็นอีกชีวิตหนึ่งที่ข้าพเจ้าคิดว่า ในบางครั้งเราอย่าเพิ่งชะล่าใจกับสิ่งที่เราเห็นสิ่งที่เราเป็น อย่าอิจฉาเยาะกับคนที่เราคิดว่าด้อย เพราะวันข้างหน้าเขาอาจเป็นอะไรก็ได้ที่เราอาจคิดหรือคาดเดาไม่ได้ บางครั้งก็ทำให้ข้าพเจ้าคิดว่าอย่าดูถูกชะตาชีวิตของเราในตอนนี้ ถ้าเรามีความพยายามและมีความอดทนแล้ววันข้างหน้าคงเป็นวันของเราบ้าง

อีกตอนหนึ่งที่ข้าพเจ้าชอบมากที่สุดคือ ช่วงวัยหนุ่มสาวเป็นช่วงที่แซมพบกับหนูต๋นที่อำเภอปูलगในภาคใต้ พร้อมกับพบปัญหาการก่อการร้ายหรือการก่อความไม่สงบ ก็เหมือนกับสี่จังหวัดภาคใต้ของเราในตอนนี้ เมื่อข้าพเจ้าฟังข่าวทำให้ข้าพเจ้านึกถึงเรื่องปูलग ขึ้นมาทันที ทั้งที่ข้าพเจ้าอ่านเรื่องนี้เมื่อหลายปีมาแล้ว และเรื่องนี้ก็เป็นความรักที่ก่อตัวให้สถานการณ์ไม่สงบ

เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นภาพชัดเจนถึงสภาพความเป็นอยู่ของสังคมในภาคใต้ ชีวิตที่มีความสนุกสนานเฮฮากับการประกอบอาชีพและประเพณีต่างๆ ที่น่าสนใจแต่ก็ต้องหวาดระแวงกับเสียงปืน ข้าพเจ้านึกสงสารเด็กๆ ที่เรียนหนังสือ ขาดแคลนแม้กระทั่งครูสอนหนังสือ ต้องเอาวิทยากรที่มาพัฒนาชุมชนของคนช่วยสอนหนังสือบ้าง บางครั้งไปโรงเรียนพร้อมความหวาดกลัว จนทางการต้องส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมาดูแลอย่างใกล้ชิด และนั่นก็คือที่มาของความรักของแซม นายตำรวจหนุ่มกับหนูต๋นวิทยากรสาว แต่เป็นความรักที่อยู่ท่ามกลางสถานการณ์อันไม่สงบ แต่เรื่องราวของนวนิยายเรื่องนี้ก็ลงตัวได้ดี สนุกสนาน ชวนติดตาม น่าอ่านบ้าง และขอรับรองว่าใครอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว จะได้รับรสชาติชีวิตครบทุกรส

สายลม เสียงซอ เป็นอีกผลงานหนึ่งที่ชวนติดตาม การเขียนในแนวชาวบ้าน ธรรมชาติ และอารมณ์ต่างๆ ผสมผสานกับจินตนาการ เมื่ออ่านแล้วบางครั้งรู้สึกว่าคุณเขียนสามารถทำสิ่งที่ดูเหมือนไม่มีชีวิตให้ดูมีชีวิตได้ และสามารถเขียนถึงบุคคลสมมุติได้อย่างแนบชิด น่าหลงใหล ชวนติดตาม ในเรื่องนี้สิ่งที่ข้าพเจ้าชอบมากที่สุดคือวิถีการดำเนินชีวิตของครูอุดม ตัวเอกของเรื่องที่คลุกคลีอยู่กับเสียงเพลง เมื่ออ่านแล้วทำให้รู้สึกรักและหวงแหนดนตรีไทยของเรา และเห็นคุณค่าดนตรีไทยขึ้นมาทันที ทั้งที่ผู้เขียนไม่รู้จักดนตรีไทยหรือดนตรีพื้นบ้านเลย แต่เพราะความอดสาเห วิริยะ ในการศึกษาทำให้สามารถเอามาประยุกต์เขียนเป็นเนื้อเรื่องนี้นั่นมาได้อย่างลงตัว

เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องของความรักเหมือนเดิม เพียงแต่มีการแต่งแต้มสีสันของเนื้อเรื่องให้น่าสนใจยิ่งขึ้น แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าชอบคือคติสอนใจในเรื่องนี้ซึ่งมีอยู่มากมาย อ่านไปก็ทำให้คิดถึงตนเอง เพราะบางคนมันเหมือนกับชีวิตของข้าพเจ้า ชอบตอนที่ครูอุคมสอนกล้านเรื่องของไอ้เข็ญ ซึ่งเกิดมาในครอบครัวที่ร่ำรวย แต่ก็ไม่มีใครสอนเรื่องการดำเนินชีวิตที่ดี เกิดมาท่ามกลางเสียงคำทอของแม่ซึ่งเป็นคนพูดแต่คำหยาบคาย ครอบครัวไม่อบอุ่น มีแต่เรื่องทะเลาะกันทุกวัน ทำให้ไอ้เข็ญกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา เป็นนักเลงประจำหมู่บ้าน แต่แม่ของเขาก็ไม่คิด เพราะตอนเด็กๆ แม้ก็เป็นเด็กมีปัญหาเหมือนกัน จะเห็นได้ว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นย่อมมีเหตุและปัจจัยของมันทั้งนั้น ยังมีอีกหลายคนที่ข้าพเจ้าชื่นชอบ ยอมรับว่าข้าพเจ้าชอบเรื่องนี้จริงๆ ชอบการดำเนินชีวิตที่อยู่ท่ามกลางป่าเขา ทุ่งนา และก็มีเรื่องสภาพการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง

นวนิยายสองเรื่องที่ข้าพเจ้าได้แนะนำข้างต้นล้วนเป็นเรื่องราวของความรักมาเกี่ยวข้องด้วยและมีเสียงปืน ความตายมาเสริมเนื้อเรื่องนี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้รู้ถึงอันตรายของปืนที่ในสมัยก่อนใครอยากถือปืนก็ได้ถือ อยากยิงปืนตอนไหนก็ได้ยิง และที่สำคัญอยากยิงใครตอนไหนก็ได้ มีนักเกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับรัฐบาลที่พยายามจะปราบปรามผู้มีอิทธิพล และวางมาตรการเกี่ยวกับการใช้ปืนและอาวุธสงคราม เมื่ออ่านหนังสือเรื่อง *ปลาวงกต* และ *สายลม เสียงขอ* บางครั้งคุณอาจจะเห็นด้วยกับสิ่งที่รัฐบาลทำหรือสามารถคาดการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศของเราในสมัยปัจจุบัน เพราะว่าผู้เขียนคือคนไทยที่นำเรื่องราวต่างๆ ที่พบเห็นหรือนำความรู้สึกเขียนลงไปในเรื่องนี้ เพื่อสื่อถึงความคิด บางครั้งนวนิยายที่เขียนขึ้นมาก็ไม่ใช่เพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่ว่ามีอะไรที่เกินกว่านั้น โดยเฉพาะสอนการใช้ชีวิตให้กับผู้อ่าน นี่คือนิยายที่มีคุณค่ามากที่สุด

หนังสือสำหรับบางคนเมื่ออ่านแล้วก็ป็นขานอนหลับที่ดี แต่สำหรับข้าพเจ้า การอ่านเป็นวิชาที่หาความโง่งของคนให้ฉลาดได้ บางคนหนังสือคือเพื่อนแท้ในยามที่เหงา ไม่มีใคร บางคนหนังสือคือครูหรือแหล่งท่องเที่ยว หนังสือมีอะไรหลายๆ อย่างที่น่าค้นหา ทำให้เรามองเห็นตนเอง มองเห็นคนอื่น มองว่าโลกนี้ยังมีอะไรอีกมากมายให้คุณค้นหา “คุณไม่อยากรหาสิ่งดีๆ ให้กับตัวคุณบ้างหรือ” ลองหาหนังสือสักเล่มหนึ่ง หนังสือที่คุณสนใจ แล้วให้มันอยู่ใกล้ๆ ตัวคุณ แล้วคุณจะรู้ว่าหนังสือมีคุณค่าและให้อะไรกับคุณมากกว่าที่คุณคิดก็ได้”

นายอมฤต เจริญทอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพฯ

หนังสือ...ภาพชีวิต...ภาพสังคม

เพื่อนๆ ครับ หนังสือมีคุณอนเอนอนันต์ สร้างคนให้เปี่ยมล้นด้วยคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติให้มี หนังสือคือชุมทรัพย์แห่งปัญญา เปิดโลกทัศน์ให้กว้างไกล กระตุ้นจิตใจผู้อ่าน รวมทั้งประเทืองอารมณ์ สร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน สำหรับผมคิดว่าหนังสือคือบันทึทางสังคม สะท้อนภาพชีวิตและค่านิยมของสังคม ในแต่ละยุคสมัย เมื่อหนังสือทรงคุณค่าเช่นนี้... วันนี้คุณอ่านหนังสือแล้วหรือยัง?

สำหรับผมเป็นนักอ่านตัวยง หนังสือที่ผมประทับใจมากที่สุด อยากเชิญชวนให้เพื่อนๆ อ่าน คือ *ข้างหลังภาพ* และ *อยู่กับกั๋ง* ทั้งสองเล่มเป็นวรรณกรรมนวนิยายเพชรน้ำเอก โคดเด่นทั้งภาษา เนื้อเรื่องสร้างสรรค์ รวมทั้งสนุกสนานชวนติดตาม สะท้อนภาพชีวิตของคนในสังคมก่อนพุทธศักราช 2500 ที่แตกต่างกันด้วยชนชั้น คือ *ข้างหลังภาพ* เป็นเรื่องของชนชั้นสูง ที่ตัวละครเอกมีความงดงามทั้งด้วยกาย วาจา และใจ ส่วน *อยู่กับกั๋ง* งดงามด้วยภาพการต่อสู้ เพื่อความอยู่รอดของชนชั้นรากหญ้า และมากมายด้วยปรัชญาชีวิต เนื้อเรื่องของนวนิยายทั้งสองเล่มอยู่เหนือกาลเวลา คือไม่ล้าสมัย อ่านเมื่อไรก็สนุก เมื่อนั้น ได้ข้อคิดที่นำมาใช้ได้กับทุกยุคสมัย มีศิลปะการแต่งขึ้นเยี่ยมยอด มีการใช้ภาษาที่งดงาม ละเมียดละไม คัดสรรมาเรียบร้อยเข้าด้วยกันอย่างประณีต จึงถือเป็นงานฉบับครูให้พวกเราได้ศึกษา เพื่อนๆ จะไม่เสียเวลาที่อ่าน ซึ่งผมขอแนะนำให้อ่าน จึกแต่ละเล่ม

อมตนิยายเรื่องแรก คือ *ข้างหลังภาพ* ประพันธ์โดยศรีบูรพา ซึ่งเป็นนามปากกาของ กุหลาบ สายประดิษฐ์ นักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่ ท่านแต่งเรื่องนี้ประมาณ พ.ศ. 2480 พิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาไทยมากกว่า 10 ครั้ง นอกจากนี้ยังแปลเป็นภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ตัวละครเอกที่ถ่ายทอดภาพชีวิตของชนชั้นสูงผู้อ่านคือ ม.ร.ว. กิริติ เป็นสตรีที่มีความงดงามทั้งกิริยามารยาท และรูปโฉม เธอใช้เวลากับการดูแลรักษาความงามอย่างดีที่สุด ครอบครัวยุคปอ และดูแลไม่ให้มีโอกาสดมคม หรือติดต่อกับโลกภายนอก เธอเฝ้ารอคอยชายที่สมควรแก่ความรักมาผู้ขอ ด้วยอาภัพในความรัก จนเมื่ออายุย่างเข้า 35 ปี ชายแก่พอม้าอายุ 50 ปี ได้ผ่านเข้ามาในชีวิต เธอเห็นว่าการแต่งงานแห่งการรอคอยชายที่ดีกว่านี้ กอปรกับเธอเป็นคนรักศิลปะ เห็นว่านี่คือโอกาสอันดีที่ออกไปสัมผัสกับโลกกว้าง จึงตอบตกลงแต่งงานกับท่านอธิการบดีและสิ่งที่เธอปรารถนา ก็บังเกิดขึ้น เมื่อเจ้าคุณสามีได้พาเธอไปเที่ยวที่ประเทศญี่ปุ่น เหตุครั้งนี้ทำให้ ม.ร.ว. กิริติได้พบกับนพพร ชายหนุ่มรูปงามวัย 22 ปี นิสิตมหาวิทยาลัยวริศเคียว ซึ่งเป็นบุตรชายเพื่อนของท่านอธิการบดี ท่านได้ขอร้องให้นพพรช่วยจัดหาที่พัก และเป็นผู้นำเที่ยวตลอดระหว่างที่พำนักในประเทศญี่ปุ่น ด้วยความสาวและสาวกว่าวัย กอปรกับกิริยาท่าทางที่เข้มข้อยอ่อนหวาน เป็นเหตุให้นพพรรักอย่างลุ่มหลง ความสัมพันธ์ของทั้งคู่ดำเนินไปภายในขอบเขต แต่เมื่อครั้งอยู่บนเขามิดาและด้วยกันสองต่อสอง ที่มีธรรมชาติงดงาม นพพรได้แสดงความรักอย่างเปิดเผยรุ่มร้อนตามประสาคนหนุ่ม แต่ ม.ร.ว. กิริติมีสติดีกว่าและผ่านการอบรมขัดเกลาจิตใจมาอย่างดีงาม เธอสามารถเก็บความรู้สึกได้ดีมาก และพูดเตือนสติตน นพพรยังคงลุ่มหลงในความรักจนจิตใจกระสับกระส่ายว้าวุ่น ทั้งคู่ยังคงติดต่อกันทางจดหมาย กาลเวลาผ่านไป 2 ปี ความรู้สึกของนพพรแปรเปลี่ยนไป รำลึกถึง ม.ร.ว. กิริติในฐานะเพื่อนที่ดีเท่านั้น ระหว่างนั้นเจ้าคุณอธิการบดีล้มเจ็บด้วยวัณโรค เธอซื้อสัตย์ปรนนิบัติดูแลสามีอย่างดี เมื่อสามีจากไป เธอเก็บตัวเงียบอยู่ในบ้าน 6 ปี วันหนึ่งนพพรเดินทางกลับจากประเทศญี่ปุ่น เหลือแต่

ความรู้สึกต่อเธอในฐานะพี่สาวที่แสนดีเท่านั้น เพราะความสนใจของนพพรอยู่ที่ตำแหน่งหน้าที่การงาน และอนาคต เขายินยอมแต่งงานกับคู่หมั้นที่บิดาจัดหาให้ เมื่อแต่งงานได้ 2 เดือน นพพรได้รับทราบว่ามีภรรยาแล้ว นพพรได้บอกกับภรรยาว่า ภรรยาควรจะพบปะกับพี่สาวบ้าง เพื่อให้เห็นใจกันบ้าง นพพรได้บอกภรรยาว่า เธอได้มองภาพสีน้ำมัน "นิดาเกะ" ที่เธอได้วาดขึ้นเป็นของขวัญวันแต่งงาน พร้อมคำพูดที่เป็นอมตะ เปิดเผยความในใจเป็นครั้งแรกว่า "ฉันตายโดยปราศจากคนที่รักฉัน แต่ฉันอึดใจว่า ฉันมีคนที่ฉันรัก" ต่อจากนั้น 7 วัน เธอเสียชีวิตอย่างสงบ

ความสนุกสนานของเรื่องเกิดจากความงามของเรื่อง ภาษา และคติชีวิต เนื้อเรื่องสนุกสนานชวนติดตาม เป็นนวนิยายที่แต่งได้สมจริง ตัวละครมีชีวิตชีวา แม้โครงเรื่องจะเป็นเรื่องของความรักระหว่างหญิงสาวและชายหนุ่มต่างวัย แต่ก็มีความเหมาะสมและกลมกลืน การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างมีศิลปะ เปิดเรื่องแบบแซบคาย นำเหตุการณ์ท้ายเรื่องมาขึ้นต้น โดยให้นพพรเป็นผู้เล่าเรื่องย้อนหลังทั้งหมด แล้วดำเนินไปโดยสร้างข้อขัดแย้งระหว่างตัวละครเอกเพื่อทำให้เรื่องสนุกสนานชวนติดตาม คือ ความแตกต่างทางด้านอายุและสถานภาพ การสร้างตัวละคร ใช้ภาษาบรรยายภาพตัวละครเอกที่มีภรรยาแล้ว นพพรสามารถจินตนาการภาพได้ รวมทั้งความเป็นไปในชีวิตของเธอทำให้ผู้อ่านใคร่รู้ด้วยความสงสัย และเอาใจช่วยให้เธอประสบความสำเร็จครั้งหนึ่งในชีวิต เธอเป็นตัวแทนของชนชั้นสูงที่สามารถควบคุมสติ อารมณ์ได้ ใช้เหตุผลอยู่เหนืออารมณ์ ความรักของเธอเป็นไปไม่ได้ เรื่องจึงจบอย่างจาร์กอยู่ในใจผู้อ่าน คือ จบลงด้วยความตายของตัวละครเอก

อรรถรสทางภาษาที่สละสลวยคงมาจากการหาอ่านได้จากบทประพันธ์เล่มใด ทำให้ข้าพเจ้าติดตามอ่านอย่างไม่ลดละ เป็นภาษาชั้นครูที่เราควรศึกษา เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการเขียนที่เป็นปัญหามากสำหรับเยาวชนในปัจจุบัน อาทิ

ความรักของเธอเกิดที่นั่น และก็ตายที่นั่น

แต่ของอีกคนหนึ่งยังรุ่งโรจน์อยู่ในร่างที่กำลังจะแตกดับ

แม้จนกระทั่งขนตาอันยาวอน และจนกระทั่งรูปสามเหลี่ยมสีแดงสดใส 3 รูป

ได้วางไว้บนริมฝีปาก จนทำให้ความบางของริมฝีปากนั้นมีเสน่ห์อย่างน่าประหลาด

รถเล่นขนานไปกับลำธารซึ่งมีน้ำใสสะอาดจนสามารถจะแลเห็นก้อนหินตะปุ่มตะป่ำอยู่ภายใต้

พื้นน้ำ อีกด้านหนึ่งของถนนเป็นเนินเขา ลำเนาไม้เขียวชอุ่มด้วยพฤษภษาใหญ่น้อยหลากหลายพรรณ

ภาพสังคม...ภาพชีวิตของช่วงหลังภาพ นอกจากจะสะท้อนภาพสตรีอันสูงศักดิ์ที่ได้รับการศึกษาจากครูหม่อมที่มาสอนในบ้าน และการอบรมสั่งสอนจากวังเจ้านายแล้ว สตรีแทบจะดำรงตนอยู่ไม่ได้ถ้าไม่ได้แต่งงาน สตรีถูกกำหนดบทบาทให้สนใจทางด้านความงามเท่านั้น ดังคำพูดของ ม.ร.ว. คิริติที่ว่า "เธอจงเห็นใจฉันเถิด เราเกิดมาโดยเขากำหนดให้เป็นเครื่องประดับโลกประโลมโลก มันเป็นหน้าที่ของเรา ยิ่งกว่านั้น บางทีคุณความดีของสตรีก็ถูกมองข้ามไปเลย ถ้ามิได้มีอยู่ในความงาม" อาจกล่าวได้ว่า "นพพร" คือตัวแทนของชนชั้นกลาง ที่ไร้หาความรู้ เพื่อนำมาสร้างฐานะ สร้างอาชีพ และสร้างอนาคตให้ให้แก่ตนเอง การมีสติ สามารถยับยั้งชั่งใจตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ เช่น ซื่อสัตย์ต่อสามี และความรักต่างวัย ล้วนเป็นคตินิยมที่ดีสำหรับข้าพเจ้า ศรีบูรพาจึงเป็นสุดยอดนักประพันธ์ที่สามารถทำให้นวนิยายซึ่งเป็นเรื่องประโลมโลกเข้ามามีชีวิตโลดแล่นในใจข้าพเจ้าอย่างเปี่ยมล้นด้วยคุณค่าที่มีต่อผู้อ่านและสังคม

“ภาพชีวิต...ภาพสังคม” จะไม่ชัดเจน ถ้าขาดชีวิตของชนชั้นแรงงาน ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ การถ่ายทอดตัวละครในรูปแบบของนวนิยาย จะทำให้เนื้อเรื่องสนุกसान ชวนติดตาม รวมทั้งได้ปรัชญาชีวิตที่คมคายจากตัวละครนั้น สิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องอยู่กับก๋ง ของหยก บุรพา ซึ่งได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นประเภทนวนิยายจากคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือปี พ.ศ. 2520 ข้าพเจ้าจึงขอเชิญชวนเพื่อนเยาวชนทุกคนได้อ่านหนังสือเล่มนี้

“หยก บุรพา” ประพันธ์เรื่องอยู่กับก๋ง เมื่อ พ.ศ. 2519 แต่เล่าเรื่องราวย้อนหลังไปประมาณ 20 ปี นั่นคือเป็นเหตุการณ์ก่อน พ.ศ. 2500 ผู้ประพันธ์เปิดเรื่องโดยการให้ “หยก” เด็กชายตัวน้อย อายุประมาณ 12-13 ปี ได้เล่าเรื่องชีวิตของ “ก๋ง” ซึ่งมีอายุใกล้ 70 ปี ผู้ประพันธ์สร้างตัวละครตัวนี้ได้อย่างมีชีวิตชีวา ชวนติดตามอ่าน โดยกำหนดให้ “ก๋ง” เป็นตัวแทนของชาวจีนที่อพยพเข้ามาอาศัยแผ่นดินไทยอยู่ การต่อสู้ชีวิตด้วยความมานะอดทน ความคิดที่ลุ่มลึก คำสอนที่ลึกซึ้งประคองปรัชญาชีวิต บุคลิกที่มั่นคง อบอุ่น ทำให้ผู้อ่านกระหายใคร่จะเรียนรู้เรื่องราวของ “ก๋ง” ให้ตลอดเพื่อนำสาระมาเป็นแนวทางในการต่อสู้ชีวิต เพื่อให้เรื่องมีสีสันยิ่งขึ้น ผู้ประพันธ์ได้สร้างตัวละครอื่นๆ ให้มีเรื่องราวชีวิต หรือบุคลิกที่น่าสนใจทั้งสิ้น โดยเฉพาะเรื่องราวของ “หยก” ผู้เล่าเอง ที่เป็นหลานของ “ก๋ง” มีความน่ารัก น่าเอ็นดูมาก เป็นเด็กคิมมูขรรมเช่นเดียวกับ “ก๋ง” ขยันขันแข็ง ทำงานตัวเป็นเกลียวเพื่อหารายได้มาช่วยเหลือ “ก๋ง” ข้าพเจ้าอ่านด้วยความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เอาจใจช่วย “หยก” ให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ตัวละครเหล่านี้คือภาพชีวิต ภาพสังคม ของชนชั้นรากหญ้าที่ค่าเงินสังคมไทยพวกเขาอาศัยอยู่ในห้องแถวแคบๆ ของตลาดอันมีคๆ ทีมีๆ ในชนบทแห่งหนึ่ง ปากกัดตีนถีบ เพื่อหาเงินประทังชีวิต ในขณะที่เดียวกันก็มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกัน เช่น ครูบวรขง เป็นครูที่เสียสละ ยินห์คบนความถูกต้อง รัก และเมตตาหยก จนในที่สุดรับอุปการะหยก ให้ได้เล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น

ภาษาที่สละสลวย บรรจงร้อยเรียงอย่างงดงาม และปรัชญาชีวิตที่แฝงอยู่ตามตัวอักษรคือเสน่ห์ที่ชวนอ่าน หากจะหาได้จากหนังสือเล่มอื่น ข้าพเจ้าขอยกมามา ดังนี้

ไม่ต้องอายที่เป็นคนจน แต่ควรอายที่เป็นคนเลว เพราะความจน ความรวย เราเลือกไม่ได้ แต่ความดี ความเลวเราเลือกทำ เลือกเว้นได้

เทพเจ้าแห่งโชคที่ไม่เคยเอื้อมมือมาแตะหน้าผากอวยชัยคนเกียจคร้านเลย

คนที่ไม่เป็นระเบียบ ชีวิตจะยุ่งเหยิง คนที่ไม่รักความสะอาดจะหาความสดชื่นแจ่มใสไม่ได้ และคนที่ไม่รักความสุจริต ชีวิตจะเป็นมลทิน

สำหรับข้อคิดเตือนใจที่มีคุณค่าต่อผู้อ่านอย่างมาก อาทิ การเป็นคนกตัญญูอ่อนน้อมถ่อมตน จะทำให้เป็นที่รักใคร่เอ็นดูของผู้ใหญ่ และผู้ที่พบเห็น ความขยัน และความอดทน นำมาซึ่งความสำเร็จในชีวิต การเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีน้ำใจต่อคนอื่น จะทำให้เราอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพที่ดี และสามารถยกระดับชีวิตได้ ข้อคิดเหล่านี้ส่งผลให้สังคมสงบสุข

ภาพชีวิตที่สะท้อนจากหนังสือทั้งเล่ม ทำให้มองเห็นภาพสังคมไทยอย่างชัดเจน สังคมไทยมีความสงบสุขมานาน ชนทุกชั้นอยู่อย่างร่มเย็น เป็นเพราะการดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเหมาะพอควร มีคำสอนจากบรรพชนเป็นเครื่องกล่อมเกล่าจิตใจให้มีค่านิยม และพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบแห่งจารีตประเพณีอันงดงาม ประวัติศาสตร์อาจถูกบิดเบือน หรือข้อมูล

ผลิตผลตามกาลเวลาที่ผันแปร แต่นวนิยายคือบันทึกชีวิตคนในสังคมที่แฝงความนัยให้ขบคิดประจักษ์นวนิยายทั้งสอง
เล่มที่ข้าพเจ้าขมวิเคราะห์ รอเขวชนทุกคนได้อ่าน และพิสูจน์คุณค่า คุณจะรู้สึกสนุกจนวางไม่ลง ข้างหลังภาพ อยู่กับกึ่ง
ภาพชีวิต...ภาพสังคม

ค.ญ. อัญชลี เดือนวิระเดช

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี

เรื่องหมาๆ ก็ไม่หมา

ขึ้นชื่อว่า “หมา” ใคร ไม่รู้จักนับว่าเขามาก โดยเฉพาะในเมืองไทยซึ่งมีหมาทุกมุม จนถึงได้ว่าหมาเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคม ในจำนวนหมาที่มีอยู่มากมายนั้น หลายๆ ตัวมีเจ้าของคอยให้ความรักความเมตตาและมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งอย่างเป็นสุขก็นับว่าเป็นบุญของหมาตัวนั้นอย่างสิ้นเหลือ แต่อีกหลายๆ ตัว มีเจ้าของก็ไม่ได้หมายความว่าเพียบพร้อมด้วยความสุข บางครั้งถูกเจ้าของเตะตอใช้เป็นทีระบายอารมณ์อย่างไม่เป็นธรรม แต่หมาก็ไม่เคยโกรธเคืองด้วยชีวิตและวิญญาณของมันมีแต่ความจงรักภักดีต่อเจ้าของ

หมาอีกหลายตัวไม่มีเจ้าของ เป็นหมาจรจัดต้องทำมาหาเลี้ยงชีพตั้งแต่เล็กๆ ด้วยการคุ้ยหาเศษขยะอย่างน่าเวทนา อยู่ด้วยความหวาดระแวงไม่เป็นสุข เพราะมนุษย์หลายคนมองมันด้วยสายตาขยะแขยงเหมือนกับว่าพวกหมาเป็นเหลือบสังคมก็ปานนั้น ภาพหมาถูกรถชนบนถนนจนเศษเนื้อกระเจาามิให้เห็นบ่อย มนุษย์บางคนเมื่อเห็นหมากำลังจะข้ามถนนตั้งใจเร่งเครื่องเข้าไปชนก็มี ยิ่งกับว่าเป็นสัตว์คู่อาฆาตกันมาแต่ปางก่อน

ข้าพเจ้าเลือกเขียนเกี่ยวกับเรื่อง “หมา” เพราะข้าพเจ้าเป็นหนี้บุญคุณของ “หมา” เพราะหมาได้ช่วยให้ข้าพเจ้ารอดจากเขี้ยวจิ้งจอกตัวเลื้อย ในคืนหนึ่งที่เดินป่า ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังก้มๆ เงยๆ บนพื้นดินที่มีจิ้งจอกตัวเลื้อยกำลังคืบคลานอยู่ทางหลังเท้าขวา หากไม่มี “หมา” ที่ตามหลังมา และจัดการเจ้าจิ้งจอกตัวนั้นก่อน คนที่โชคร้ายคงเป็นข้าพเจ้าแน่นอน เรื่องของ “หมา” ก็เลยไม่ “หมา” สำหรับข้าพเจ้าตั้งแต่บัดนั้นมา

บ่อยไปที่ข้าพเจ้าได้เห็นภาพหมานั่งรอเจ้าของอย่างภักดีอยู่ที่ประตูหน้าบ้านด้วยท่าทีกระสับกระส่ายเดินเข้าเดินออก ยิ่งคิดถึงถึงวลและส่งเสียงหอนโหยหวนอย่างยาวนาน... ไร... มันกำลังร้องไห้อย่างวิเวก... หมามีสัญชาตญาณจำแนกมิตรและศัตรูได้อย่างน่าอัศจรรย์ โดยเฉพาะมนุษย์ที่คอยจับหมาไปฆ่าและเบียดเบียนเนื้อหนังกระดูกจากชีวิตหมา โดยใช้ความฉลาดที่มนุษย์มีมากกว่าไปหลอกล่อหมา หรือใช้เศษเงินไปแลกชีวิตหมาจากเจ้าของหมาหลายคน

“หมา” ก็คือ “หมา” มันเป็นสัตว์เครื่องจางที่ตรงไปตรงมา จิตใจหมาจึงเข้าใจง่ายกว่ามนุษย์ที่ยอมขายชีวิตหมาทั้งๆ ที่รู้นั่นเป็นการส่งหมาไปตาย หมาแม้จะมีปากแค้นมันพูดไม่ได้ ร้องขอชีวิตและความเป็นธรรมไม่ได้ นอกจากใช้สายตาวิงวอนต่อมนุษย์ผู้ที่มีหัวใจที่สุด ข้าพเจ้าจึงถือโอกาสนี้แนะนำหนังสือเกี่ยวกับ “หมา” สักสองเล่มที่ท่านควรต้องหามาอ่าน เพราะการศึกษาจิตใจหมาเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาจิตใจมนุษย์ที่ซับซ้อนมากกว่า

เล่มแรกคือ เรื่องทองแดง (The Story Of Tongdaeng) ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ของไทย เรื่องนี้เป็นเรื่องจริงที่พระองค์ท่านได้ทรงเขียนให้เห็นถึงความรักของหมาที่เป็นสากล ไม่มีขีดชั้นด้วยชนชั้น วรณะ หรือลัทธิ ซึ่งหมาไทยพันธุ์ทางเพศเมียที่ชื่อ “ทองแดง” ได้ถวายตัวรับใช้ในหลวงอย่างไม่ย่อห่ออีกทั้งยังเฉลียวฉลาดจนเป็นที่โปรดปรานยิ่งนัก พระองค์ทรงถึงกับอาบนำให้ทองแดงด้วยพระองค์เองอย่างเอ็นดู ทองแดงทำให้ความเชื่อของผู้เลี้ยงหมาที่ว่า “หมาไทยค่อนข้างเชื่อมั่นในตนเอง จึงไม่ค่อยปฏิบัติตามคำสั่ง ไม่เหมาะกับการนำไปฝึกเพื่อใช้งาน” เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง เราจึงไม่ค่อยเห็นการตรวจจับ คมกลั่นของตำรวจใช้หมาไทยเลย

ทองแดงทำให้เรารู้ว่าภาษาของหมานั้นเข้าใจง่ายแถมมันได้มองตา ได้ยินเสียงพูดมันก็รู้แล้วว่าเจ้านายต้องการอะไร และมันก็จะปฏิบัติตามโดยไม่ขัดขืนทันที คำสั่งง่ายๆ ที่ในหลวงทรงสั่งให้ทองแดงนอนหงาย ก็คือ “แอ้งม้ง” ซึ่งทองแดงก็จะนอนหงายสี่ขาชี้เท้าอย่างว่าง่ายต่อหน้าพระองค์เพื่อให้พระองค์ประแป้งให้หลังอาบนำ การแสดงออกอย่างง่ายๆ ของทองแดง เช่นการเลียพระหัตถ์สื่อให้พระองค์ทราบว่า “ถึงเวลากลับแล้ว” เป็นต้น

ทุกๆ คอนของเรื่องทองแดง ถ่ายทอดอย่างละเอียดพร้อมภาพสีที่พระหัตถ์ที่สวยงามตลอดเล่ม ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นอิริยาบถของทองแดงบางอย่างที่พระองค์มองเห็น อีกทั้งผู้อ่านยังได้เห็นภาพพระองค์คลุกคลีอยู่กับหมาไทยทองแดงตัวนี้อ่างไม่ถือพระองค์เลย พระองค์ให้ความรักความเอาใจใส่ต่อทองแดงอย่างไม่รังเกียจแม้ว่าทองแดงจะเป็นเพียงลูกหมาไทยจรจัดตัวหนึ่งก็ตาม แม้กระทั่งบันทึกอิริยาบถการเลี้ยงลูกๆ ของทองแดงจนผู้อ่านมองเห็นได้

เรื่องนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้เราทราบว่าในหลวงของเราทำอะไรแล้วตั้งใจและจริงจัง พระองค์ถึงกับค้นคว้าสายพันธุ์ต่างๆ เพื่อเทียบเคียงหาบรรพบุรุษ หรือชาติพันธุ์ของทองแดงจนสามารถสรุปอย่างมีเหตุผลได้ด้วยความรักที่ทองแดงมีต่อพระองค์ และความเมตตาที่พระองค์มีให้กับทองแดง พระองค์ถึงกับใช้ตราทองแดง (สุวรรณชาด) เป็นตราเสื้อในโครงการส่วนพระองค์ เรื่องทองแดง จึงมีส่วนช่วยให้หมาจรจัดทั่วไปได้รอดตาย อีกทั้งยังทำให้หมาไทยมีโอกาสดำเนินการฝึกหัดเพื่อช่วยงานตำรวจเทียบชั้นหมาเทศอย่างทุกวันนี้ได้

เล่มที่ 2 คือ เรื่องของคนรักหมา ซึ่งเขียนโดยหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมท อดีตนายกรัฐมนตรีของไทย ชั่วชีวิตของท่านผูกพันอยู่กับหมา และเนื่องจากท่านเป็นคนสนใจเรื่องของบ้านเมือง หมาทุกตัวที่ท่านเลี้ยงจึงถูกตั้งชื่อตามเหตุการณ์บ้านเมือง เป็นต้นว่า เสือใบ เสือส้ม เสือขาว ฉิ่งฉับ คำใส เป็นต้น ชื่อหมาเหล่านี้ล้วนมีที่มาอย่างน่าสนใจซึ่งสามารถอ่านได้จากหนังสือเล่มนี้ แล้วยังทำให้ทราบเหตุการณ์บ้านเมืองในสมัยนั้นๆ ได้ด้วย

เรื่องนี้ผู้เขียนเขียนขึ้นจากประสบการณ์จริงที่คลุกคลีผูกพันอยู่กับหมามาตั้งแต่เด็ก ด้วยเหตุผลที่ว่าการศึกษาจิตใจของหมาง่ายกว่าการศึกษาจิตใจของคน ท่านจึงได้ค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับหมามากมายและถ่ายทอดลงในหนังสือเล่มนี้ตั้งแต่ “ฉี่หมา” บอกอะไรได้บ้าง หมาศึกษาประวัติของหมาด้วยกันจาก “ฉี่” ของหมาได้ ทำทางการฉี่ของหมา เช่น ฉี่ขากกับฉี่ไม่ขากของหมาตัวผู้ การฉี่ทับฉี่หมาอื่น ฉี่จะปริคจะปรอย หรือฉี่แบบสุภาพของหมาตัวเมีย ล้วนบ่งบอกพฤติกรรมหรือความหมายของหมาได้ นอกจากนั้นเสียงหอนของหมาก็ยังมีหลายแบบ เช่น หอนรับช่วง หอนสั้น หอนยาว หรือหอนโคดเคี้ยว ล้วนเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าทราบจากหนังสือเล่มนี้

เรื่องราวหลายอย่างในหนังสือเล่มนี้ทำให้ผู้คนหัวเราะได้และเปลี่ยนเป็นน้ำตาได้เช่นกัน โดยเฉพาะการบรรยายถึงความผูกพันที่ท่านมีต่อหมาที่เลี้ยงมาทุกตัวด้วยความเข้าใจที่สละสลวยเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่นานมานี้เอง และที่สำคัญทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความรักของชายผู้สูงส่งผู้หนึ่งที่มีต่อ “ข้าเฮล” เมื่อต้องจากกันด้วยเหตุอันไม่ควร ทำให้ชายผู้สูงส่งผู้นั้นได้เขียนกลอนบรรยายจากกันบึ้งของหัวใจของเขาที่มีต่อ “ข้าเฮล” ทุกบททุกตอนของตัวอักษรในบทกลอนนี้ ล้วนทำให้ข้าพเจ้าขนลุก เพราะชายผู้สูงส่งผู้นี้ก็คือในหลวงรัชกาลที่ 6 ของไทย

หนังสือเกี่ยวกับหมาทั้งสองเล่ม ที่ข้าพเจ้าแนะนำให้อ่านนี้ ได้เผยแพร่อารมณ์ ความผูกพัน ความจงรักภักดีของหมาที่มีต่อมนุษย์ด้วยการแสดงออกจากพฤติกรรมต่างๆ อย่างใสซื่อ บริสุทธิ์ มีบ้างครั้งที่เราผู้เป็นมนุษย์จะฉวยโอกาสใช้ความฉลาดที่ซับซ้อนมากกว่าไปเบียดเบียนเนื้อหนัง กระดูก และชีวิต ไปจากหมาเหล่านี้ไปอีก

...อันตัวเพื่อนเหมือนมนุษย์สุจริต

จะผิดอยู่ก็แต่เพียงพูดไม่ได้

แต่เมื่อรู้ใจรู้ความในใจ

ก็มองดูได้ในดวงตา...

ค.ญ. อาภาศรี แสงเดือน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี

หนังสือใจกับการเดินทางไปสู่อดีต

หนังสือ คือ	ตา
หนังสือ คือ	แว่น
หนังสือ คือ	กล้อง
หนังสือ คือ	กุญแจ
หนังสือ คือ	ครู อาจารย์
หนังสือ คือ	มิตร
หนังสือ คือ	เข็มทิศ
หนังสือ คือ	ป้ายบอกทาง
หนังสือ คือ	แสงสว่าง

นี่คือบทความจากหนังสือประมวลแนวปฏิบัติธรรม ของพระนิโรธรังสีคัมภีร์ปัญญาจารย์ ซึ่งท่านได้เปรียบเทียบหนังสือกับสิ่งต่างๆ เพื่อให้เห็นว่าการอ่านหนังสือมีประโยชน์มากมาย ทั้งเป็นแนวทางให้ผู้อ่านได้เดินไปในทางที่ถูก โดยการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ คือ การอ่านหนังสือ มีค่าสอนสาระ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้อย่างเต็มเปี่ยม เป็นวิชาสำหรับไขปัญหาข้อสงสัยที่หาคำตอบได้เฉพาะในหนังสือ เป็นเสมือนเพื่อนยามเหงา เป็นเหมือนละครโรงเล็กบนตัวหนังสือที่ถ่ายทอดให้ความบันเทิง และสำคัญที่สุดมันยังสามารถพาเราเดินทางไปสู่อดีตได้ จนเราเริ่มคิดถึง ร่วมสืบสานอนุรักษมรดกอันล้ำค่า ระลึกถึงความมหัศจรรย์ในยุคอดีต นอกจากนี้ยังสามารถเป็นหนังสือที่จะนำไปพบสิ่งใหม่ๆ อีกด้วย เพียงเท่านั้นเพื่อนๆ คงจะเห็นประโยชน์ของหนังสือที่มีมากมายมหาศาลแล้ว ดังนั้นเพื่อนๆ ควรหันกลับมาทำกิจกรรมที่เขยมองข้ามกันไป คือ การอ่านหนังสือ มาเริ่มรักการอ่าน รักต่อไป รักตลอดไป และรักการอ่านชั่ววันรันดร์ จนเรียกหนังสือได้ว่า “คู่ใจ”

สมัยพุทธศักราช 2325 จนถึงปัจจุบัน เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วจนเหลือเกิน จาก 1 วัน 1 เดือน 1 ปี 1 ทศวรรษ 1 ศตวรรษ มาถึงตอนนี้ ผ่านไปเป็นเวลา 222 ปีแล้วที่ประวัติศาสตร์ไทยได้มีกรุงเทพมหานครเป็นราชธานีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ แต่ละยุคแต่ละสมัยพร้อมกับเวลาเปลี่ยนแปลงไป ได้ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่น่าสนใจขึ้นมากมาย บรรพบุรุษไทยได้จารึกประวัติศาสตร์ไว้ให้ลูกหลานชาวไทยได้ศึกษาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคตด้วย เพราะมันเป็นเหตุการณ์ที่น่าจดจำซึ่งหาความรู้ได้ยาก ในปัจจุบันมีเพียงโบราณวัตถุให้ค้นหา จดหมายเหตุเล่มหนา ที่อ่านเข้าใจยาก ซึ่งบุคคลที่เคยอยู่ในยุคประวัติศาสตร์นี้ก็จากโลกนี้ไปหมดแล้ว หากต้องการมารื้อฟื้นความหลังในอดีตนั้นก็หาไม่ได้ง่ายเลยจากหนังสือคู่ใจทั้งสองเล่มที่จะพาเพื่อนๆ เดินทางไปสู่ยุคอดีตพร้อมกัน และคิดค้นข้อเสนอแนะหนังสือที่น่าอ่านสองเล่มนี้

ต้นรัตนโกสินทร์ ของนายแพทย์วิบูล วิจิตรวาทการ เป็นหนังสือคู่ใจเล่มแรกที่ฉันขอแนะนำให้เพื่อนๆ ได้รู้จักกัน หนังสือคู่นี้เป็นแนวสารคดีประวัติศาสตร์ ที่พาเพื่อนๆ เดินทางไปในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ แสดงถึงเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ ตั้งแต่การสถาปนากรุงฯ การขึ้นครองราชย์ของพระมหากษัตริย์ทั้งสามพระองค์ คือ รัชกาลที่ 1 รัชกาลที่ 2 และรัชกาลที่ 3 โดยเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งสมัยก่อน ช่างนักที่ชาวบ้านสามัญชนธรรมดาจะได้รับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นในวังในวัง แต่สามารถหาอ่านได้จากหนังสือคู่นี้ ซึ่งนอกจากจะพา

เพื่อนๆ ทองเที่ยวไปในอดีตช่วงคันธินโกสินทร์แล้ว ยังให้ความรู้แก่เพื่อนๆ อีกด้วย เช่น รู้จักประเพณีวัฒนธรรมในพระบรมมหาราชวัง เข้าใจการเมืองการปกครอง สังคม และศิลปะ สมัยคันธินโกสินทร์ เป็นต้น พร้อมสอดแทรกความบันเทิงที่เกิดขึ้นจริงจากบุคคลต่างๆ เช่น พระมหากษัตริย์ พระมเหสี ขุนนาง ตลอดจนนางสนมด้วย

แม้คันธินโกสินทร์ จะไม่มีความละเอียดลออเท่ากับจดหมายเหตุเล่มหนาที่อ่านเข้าใจยาก หรือหนังสือเรียนที่ให้ความรู้ด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว หนังสือเล่มนี้เมื่ออ่านแล้วสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย เพราะแบ่งออกเป็นตอนๆ และให้สาระ ความรู้เต็มเปี่ยมแถมด้วยความสนุกสนาน ความบันเทิงอย่างมากมาย เพียงเท่านั้นเพื่อนๆ คงคิดอยากเดินทางไปในอดีตกับหนังสือคู่มือเล่มนี้แล้ว... ดี... นะ

สิ่งที่ทำให้ฉันร่วมเดินทางไปในยุคอดีตกับหนังสือคู่มือ คันธินโกสินทร์ เพราะความสนใจในตัวผู้แต่งด้วยท่านเป็นนายแพทย์ แต่มีความสามารถในการเขียนหนังสือ ซึ่งสามารถถ่ายทอดผลงานได้เป็นอย่างดี ส่วนนามสกุลของท่านก็น่าสนใจยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นนามสกุลพระราชทาน โดยท่านผู้แต่งก็สืบเชื้อสายมาจากหลวงวิจิตรวาทการ ผู้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ให้เจริญรุ่งเรืองและเป็นบุคคลสำคัญในสมัยนั้นด้วย ดังนั้นเนื้อเรื่องในหนังสือคู่มือเล่มนี้ก็เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงน่าเชื่อถือได้

ตอนนี้ฉันเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีหน้าจะขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยต่อไปวิชาสังคมศึกษาจะต้องมีการเรียนเรื่องกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นด้วยซึ่งเป็นการดีที่ได้อ่าน คันธินโกสินทร์ เล่มนี้ก่อน ถือเป็นหนังสือเสริมความรู้นอกเวลาที่ต้องไปต้องเกี่ยวข้องกับบทเรียนด้วย และไม่ว่าเพื่อนๆ จะอยู่ชั้นอะไร เรียนที่ไหน แต่เพื่อนๆ ก็สามารถหาความรู้เดิมสมอง หาความบันเทิงเดิมอารมณ์ได้จากการอ่าน คันธินโกสินทร์ หนังสือคู่มือเล่มนี้ นอกจากนี้ยังสามารถเปรียบเทียบยุคปัจจุบันกับยุคประวัติศาสตร์ช่วงรัตนโกสินทร์ได้ด้วย แล้วเพื่อนๆ จะพบความแปลกใหม่จากการเดินทางไปในอดีตกับหนังสือคู่มือ คันธินโกสินทร์

เมืองไทยในอดีต ของนายชาลี เอี่ยมกระสินธุ์ เป็นหนังสือคู่มือของฉันที่อยากแนะนำอีกเล่มหนึ่ง ซึ่งสามารถพาเพื่อนๆ เดินทางไปสู่อดีตช่วงรัตนโกสินทร์ตอนกลางได้ เมืองไทยในอดีต มีเนื้อหาแนวสารคดีประวัติศาสตร์จึงให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์มากมาย เช่น การปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ในช่วงนั้น อาชีพการทำมาหากิน เป็นต้น และยังสอดแทรกความบันเทิง ความสนุกสนานอย่างเต็มเปี่ยม จนทำให้เพื่อนๆ ที่เคร่งเครียดจากเรื่องต่างๆ เมื่อมาอ่านหนังสือคู่มือเล่มนี้ พร้อมเดินทางไปในอดีต สิ่งที่เพื่อนๆ จะได้กลับมาเป็นของระลึกอย่างแรกคือรอยยิ้มที่เปื้อนปนอยู่บนใบหน้า แทนที่ร่ำร้องแห่งความเครียดเลวที่เดียว และอีกอย่างคือสาระความรู้ ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่บอกเล่าถึงชีวิตผู้คนธรรมดาสามัญในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนกลางตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 6 โดยเหตุการณ์ในหนังสือคู่มือเล่มนี้ค่อนข้างจะทันสมัยกว่าหนังสือคู่มือเล่มแรก เพราะช่วงรัตนโกสินทร์ตอนกลางนี้เริ่มมีการนำแนวคิดแบบตะวันตกมาผสมผสานกับแบบไทยจนประเทศไทยได้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย และเป็นสาธารณสมบัติของประชาชนถึงปัจจุบัน เช่น ถนนสายต่างๆ สถานีรถไฟ มีไฟฟ้า-ประปา เป็นต้น ซึ่งได้นำมาถ่ายทอดในเนื้อเรื่องให้ผู้อ่าน เหมือนได้เดินทางไป ในยุคประวัติศาสตร์ตอนกลางรัตนโกสินทร์ เมื่อเพื่อนๆ ได้อ่านหนังสือคู่มือเล่มนี้

การเดินทางไปในอดีตครั้งนี้ มีสิ่งที่ทำให้ฉันรู้สึกอยากไปอีกรอบพร้อมกับหนังสือคู่มือเล่มนี้ เพราะวิธีการเล่าเรื่องราวของเหตุการณ์นั้นได้สื่อสารออกมาในตัวหนังสือ แต่เมื่อฉันอ่านแล้วสามารถรู้สึกถึงอารมณ์ ความรู้สึกของตัวเองกระทั่งกล่าวถึงได้ด้วยแนวการเขียนเป็นการพรรณนาโวหาร เน้นให้เห็นภาพเหตุการณ์ อริยาบถของตัวละคร จนทำให้มีความรู้สึกเหมือนอยู่ในเรื่องด้วย และยังร่วมเผชิญเรื่องราวไปด้วย ทั้งมีความตื่นเต้นในการเสี่ยงโชคแบบสมัยก่อน คือ หวังจะ ความหวาดกลัวมีโจรผู้ร้ายซุกซมปล้นจี้กันไม่เว้นแต่ละวัน ความสนุกสนานจากการเชียร์ ในการต่อสู้ระหว่างผู้พิทักษ์สันติราษฎร์กับโจรผู้ร้าย และความสุขที่ชาวบ้านมีความรัก ความผูกพันกันภายในครอบครัว นอกจากนี้ยังนำเสนอสาระข้อ

คิดเกี่ยวกับการทำมาหากินประกอบอาชีพสุจริตมาตลอดแทรก ทำให้ดิฉันและเพื่อนๆ มีแนวทางในการทำงานในอนาคตอีกด้วย

หนังสือคู่มือเล่มนี้มีความแตกต่างจากหนังสือคู่มือเล่มแรกตรงที่ เนื้อเรื่องใน *ฉันรักคนโกสินทร์* นำเสนอเรื่องราวของบุคคลชนชั้นปกครอง หรือบุคคลที่อยู่ในพระบรมมหาราชวังนั่นเอง แต่ *เมืองไทยในอดีต* จะนำเสนอเหตุการณ์ของสามัญชนชาวบ้านที่พบเห็นได้ง่ายในชีวิตประจำวันซึ่งก็มีความแตกต่างจากปัจจุบันมาก อย่างไรก็ตามสาระความรู้ ความบันเทิง ที่กำลังรอคอยให้เพื่อนๆ ได้ศึกษา สัมผัส ชื่นชม ไปในการเดินทางสู่อดีตพร้อมกับหนังสือคู่มือ ก็มิอยู่เต็มเปี่ยมใน *เมืองไทยในอดีต* เล่มนี้

หนังสือคู่มือ ที่จะพาเพื่อนๆ ไปสู่อดีตได้ทั้งสองเล่มที่ดิฉันแนะนำไปแล้ว คงเริ่มทำให้เพื่อนๆ มีความรู้สึกลอยล่องอ่านแล้วสินะ แต่ถ้ายัง ดิฉันผู้แนะนำขอรับรองความสนุกสนาน สาระ ความรู้ที่มีบรรจุอยู่อย่างเต็มเปี่ยมในหนังสือคู่มือเล่มกะทัดรัดทั้งสองเล่มนี้

จากที่กล่าวมาแล้ว หากเพื่อนๆ อยากออกเดินทางไปท่องเที่ยว ดิฉันขอแนะนำสถานที่แห่งอดีต ซึ่งเพื่อนๆ ไม่ต้องกังวลหรือกลัวถึงความไม่ปลอดภัยเหมือนสถานการณ์ในภาคใต้ เพราะเพื่อนๆ สามารถเดินทางท่องเที่ยวไปได้เพียงเพื่อนๆ เปิดตา ดู เปิดสมองอ่าน หนังสือคู่มือสองเล่ม คือ *ฉันรักคนโกสินทร์* และ *เมืองไทยในอดีต* เท่านั้น แล้วเพื่อนๆ จะพบความแตกต่างของกาลเวลา ที่ผ่านพ้นมาแล้วหลายศตวรรษ ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ เช่น จิตใจของผู้คน วัตถุ เหตุการณ์ เป็นต้น

เมื่อเพื่อนๆ ได้อ่านหนังสือคู่มือของดิฉันทั้งสองเล่มแล้ว ดิฉันเชื่อว่า มันจะต้องเป็นหนังสือคู่มือของเพื่อนๆ ด้วยเช่นกัน แล้วเพื่อนๆ จะมีทัศนคติต่อหนังสือสารคดีแนวประวัติศาสตร์ ...เปลี่ยนไป “มาเร็วๆ หนังสือรออยู่ ...หนังสือคู่มือพร้อมแล้วที่จะพาคุณเดินทางไปในอดีต แล้วคุณล่ะพร้อมหรือยัง...” “พร้อมแล้ว” “ถ้ายังงั้น...ก็เปิดหนังสือคู่มืออ่านเลขจีจีละ”

หนังสือ คือ เข้มทิศ

พาชีวิตให้สดใส

อ่านนิด จลาคหน้อย

อ่านมาก จลี้เอ จลาค

...ผลงานชนะการประกวดระดับเข้มข้น

10 ผลงาน

(เรียงตามลำดับตัวอักษรชื่อเจ้าของผลงาน)

ท.ช. กล้านรงค์ ดีรูด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกก กรุงเทพฯ

ไร้สาระ...ชะเมื่อไหร่

จริงๆ แล้วผมไม่ใช่เด็กเรียนเก่งนะครับ ค่ะแน่นอนอยู่ตรงกลางค่อนข้างน้อยด้วยซ้ำ ผิดกับพี่สาวผมเธอเรียนดีมาก จบปริญญาตรีได้เกรดเฉลี่ย 3 กว่า แต่ที่บ้านผมทุกคนเข้าใจสภาพของผมว่าจะให้เหมือนพี่สาวนั้นไม่ได้ แม่บอกว่า ผมไม่เชื่อก็คงดีนักหนาแล้ว เพราะแม่ผมมีผมตอนอายุ 34 ปี ถือว่าอายุมากสำหรับผู้หญิง ถึงผมจะเรียนไม่เด่น แต่ผมชอบอ่านหนังสือเหมือนกันนะครับ โดยเฉพาะการ์ตูน (สาวดอกไม้งับนายกล้วยไข่ ปังปอนด์ มหาสนุก) กับหนังสือพิมพ์ ผมกับแม่ชอบแย่งกันอ่านตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน แม่ผมนั้นติดมาก ถ้าอ่านยังไม่จบคอลัมน์หรือจบทั้งฉบับอย่าหวังว่าจะให้แม่พูดหรือทำอะไรเลย ผมเคยเข้าซื้อถามเรื่องถุงเท้า ทางเบง ว่าแม่เห็นมั้ย ตอนแรกแม่ก็ก้มหน้าอ่านเฉยๆ ผมถามซ้ำอีก คราวนี้โดนแม่ตะเพิดไล่เลยว่า "จะไปรู้รึ ไม่ได้ใส่ด้วยนี่" ตอนหลังแม่สั่งหนังสือพิมพ์เป็นสองฉบับต่อวัน ผมกับแม่ก็ผลัดกันอ่าน ถ้าแม่อ่านมติชน ผมจะอ่านคม ชัด ลึก พออ่านเสร็จก็แลกกัน แต่ส่วนมากผมอ่านน้อยกว่าแม่ เพราะต้องรีบไปโรงเรียน

การอ่านหนังสือพิมพ์ทำให้ผมรู้เรื่องข่าวต่างๆ ที่กำลังเป็นที่ฮือฮา หนังสือพิมพ์จะพาดข่าวตัวเบ้อเริ่ม พอจับความได้ว่าเป็นข่าวอะไร ถ้าสนใจก็อ่านเนื้อหาต่อไป หรืออ่านต่อหน้าไหนเขาจะบอกไว้ และจากการอ่านหนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก นี่เอง วันหนึ่งผมพบคอลัมน์ "พี่ถูกโก๋บอกข่าว" ลงประกาศเรื่องการประกวดการเขียน "เล่มนี้ลี น่าอ่าน" ผมอ่านเสร็จแอบเอากะไรกรัดไว้เลย ใส่ไว้ในลิ้นชัก แล้วตอนสายๆ ผมโทรศัพท์มาบอกแม่ว่า ให้โทรหารายละเอียดให้หน่อย ผมอยากประกวด แต่รายชื่อหนังสือที่แนะนำ 100 เล่มนั้นผมไม่รู้ว่ามีบ้างหรือเปล่า แม่รับเป็นธุระจัดการให้ เมื่อผมกลับมาจากโรงเรียน แม่ก็เอากะไรที่อาจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ คุประตกุล แฟกซ์มาให้ผมดู แม่บอกว่าถ้าผมไม่เลือกอ่านหนังสือที่กำหนดนั้นก็ได้อีก เลือกว่าที่ชอบหรืออ่านอยู่แล้ว ถ้าอ่านสองเล่ม ก็ประกวดแบบทั่วไป ถ้าจะประกวดแบบเข้มข้นก็ให้อ่านสามเล่ม

ผมมีหนังสือเป็นส่วนตัวเล่มหนึ่ง แม่ซื้อให้เป็นของขวัญวันเกิด แม่บอกให้อ่านทุกวันก่อนนอน แม่จะนอนฟังข้างๆ เสร็จแล้วจะถามโน่น ถามนี่ อ่านแล้วเข้าใจไหม แล้วให้ฟังตามที่เรากล่าวไว้ อะไรทำนองนี้ มีบางวันถ้าผมทำผิด ขาดตกบกพร่องในหน้าที่ ไม่ล้างชาม หรือเก็บผ้ามากองไว้อย่างไม่พับให้เรียบร้อย แม่จะทำโทษ ให้ผมอ่านเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวจากหน้าเดียวเป็นสองหน้าหรือสี่หน้า แล้วต้องเขียนบันทึกสรุปความเข้าใจให้แม่อ่านอีกด้วย ผมจำยอมตามเงื่อนไขของแม่ แต่ลายมือลึกลับ ไม่สวย แม่ถามว่าใช้อะไรเขียนเนี่ย! หนังสือเล่มนั้นคือ

คำพอสอน หนังสือเล่มนี้เป็นเล่มที่ 1 ในจำนวนสามเล่ม ที่คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติในหลวงตอนมีพระชนมายุครบ 72 พรรษา ปี 2542 ในโครงการ "ตามรอยพระราชปณิธาน" จัดพิมพ์ขึ้น ราคาเล่มละ 80 บาท อีกสองเล่มคือ คู่มือการพัฒนาอาหารเพื่อเด็กและชุมชน จากประสบการณ์การดำเนินโครงการ หนูรักผักสีเขียว และ From Japan to Arabia : Ayutthaya's Maritime Relations with Asia ราคาเท่าไร ผมไม่รู้ครับ แม่ซื้อให้เล่มเดียว เป็นหนังสือรวบรวมพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน หน้าปกมีรูปในหลวงในมหาราชองค์ ใช้พระหัตถ์ลูบหัวเด็กที่มาเข้าแถวรับเสด็จ ผมว่าน่ารักดีครับ

ผมอ่าน คำพอสอน เล่มที่อยู่ในมือ ตั้งแต่ก่อนจะรู้ข่าวการประกวด เล่มนี้ลี น่าอ่าน พอได้มีการประกวดแม่บอกว่าหาเป็นเล่มหนึ่งในสามเล่มก็ได้ อีกสองเล่มผมเลือก พระมหาชนก ฉบับการ์ตูนกับนิทานธรรม ฉบับสำนึกผิด

ขอวกกลับมาคุยเรื่องคำพอสอน นะครับ เล่มที่ผมอ่านนี้พิมพ์ครั้งที่ 3 แล้ว มีคำนำบอกไว้โดยมูลนิธิโดยตำแหน่งประเทศไทย เป็นผู้ได้รับพระบรมราชานุญาตให้จัดพิมพ์ รายได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว จะตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนไว้พิมพ์ครั้ง

ต่อไป หากหยุดพิมพ์ รายได้ทั้งหมดจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยเสด็จพระราชกุศล สมทบกองทุนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งผมเองก็เคยเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในพระราชานุเคราะห์ ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารเหมือนกัน แม่เคยพาผมไปเรียนในโรงเรียน ต.ช.ด. นครสวรรค์ บ้านป่าละอู อยู่ติดชายแดนพม่า ที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในหนังสือเล่มนี้มีเสน่ห์ที่สืบทอด ทั้งปกและตัวเนื้อในหนังสือทั้งเล่มจะเป็นสีเหลืองนวลๆ ตัวหนังสือสีกกรมท่าเข้ม ในเล่มนอกจากจะมีคำสอนของในหลวงแล้ว ยังมีรูปภาพของในหลวง พระราชินี พระราชโอรส พระราชธิดา ที่ทรงงานในที่ต่างๆ ในหลวงตอนเป็นหนุ่มหล่อ นะครับ ปัจจุบันท่านยังคงมีเค้าอยู่เลย แถมมีแววพระเนตรของความเป็นผู้ใหญ่อีกเต็มเปี่ยม

แม่ตั้งคำถามผมเป็นชุดๆ ว่าอ่านแล้วได้ความคิดอะไรบ้าง แล้วจะนำเอาไปใช้กับตัวเองอย่างไร แนะนำคนอื่นให้เขาเป็นอย่างไรในหลวงสอนได้มั๊ย? ผมจึงทำแม่ปึง ให้แม่ดูว่า ผมได้ความคิดเรื่องการตั้งใจเรียน การทำในสิ่งที่ถูกต้องที่ควรต้องเชื่อใครดูใครเป็นตัวอย่าง การทำงานต้องอาศัยสิ่งใดบ้างจึงจะสำเร็จ ผมเป็นคนไม่ค่อยรับผิดชอบหน้าที่ พ่ออ่านในหน้า 152 แม่บอกว่า ใช่เลย อ่านใหม่ซ้ำๆ ทีละวรรค ถ้าไม่เข้าใจความหมายให้ถาม ผมทำตามที่แม่แนะนำ และคิดว่าจะทำตามทีพ่อสอนให้จงได้ และยังมีอีกมากมายที่เป็นคำสอนที่วิเศษสุด ดีมากๆ เหมือนพ่อแม่สอนเรา บอกหรือคุยกับเรา มากกว่าตำหนิตเตือนเรา เป็นคำสอนที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ผมบอกแม่ว่า ผมจะเอาไปโรงเรียนบ้างได้ไหม แม่บอกว่าได้ เอาไปอ่านกับเพื่อนๆ สลับกันอ่านคนละเรื่องแล้วมาเล่าหรือคุยกัน แสดงความคิดว่าเข้าใจกันอย่างไรก็ดี เพราะว่าพวกเรา กำลังจะโตเป็นวัยรุ่น และบางคนพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแล สั่งสอนเรา พอมารับคำพ่อสอน นี่ถึงพ่อของพวกเราซึ่งมีคนเดียวในแผ่นดิน พวกเราก็นั่งสารทาน รักษาน้ำ มีความรู้สึกเหมือนว่าพ่อได้มานั่งคุยอยู่ใกล้ๆ นี่เป็นเหตุผลให้ผมตั้งใจเลือก คำพ่อสอน เป็นเล่มที่ 1 แม่ผมก็ชอบฟังจนติดเป็นนิสัย พอขึ้นนอนผมต้องอ่านให้แม่ฟังทุกวัน แม่กระซิบว่า "สอนแล้วนะ"

พระมหาชนก ฉบับการ์ตูน เด็กๆ ชอบอ่านการ์ตูนทุกคน ผมเรียนไม่ค่อยเก่งแต่ชอบการค้นคว้า การอ่านหนังสือ ผมก็ชอบ การเขียนผมก็ได้บ้าง แม่เคยเป็นพี่เลี้ยงดูแลเรื่องการเรียงลำดับข้อความ รูปประโยค ชัดเกล่าให้ ผมเคยเขียนเรียงความบ้าง นิทานบ้าง จนได้รับการคัดเลือกให้ไปเข้าค่ายดูเต่าทะเล กับรายการคลื่นอนาคต ที่ สกว. สนับสนุนอยู่เมื่อปลายปี 2546 มาแล้ว ดังนั้นผมจึงมีฝันและจินตนาการพอสมควร ผมชอบดูการ์ตูนในโทรทัศน์เข้าวันเสาร์-อาทิตย์ แล้วแม่ก็ไม่ห้ามถ้าผมเก็บเงินค่าขนมไปซื้อการ์ตูน *สวาคอกไม้* บางทีก็ซื้อตัวต่อที่เป็นพลาสติกมาต่อเป็นรูปหุ่นยนต์หรือรถบังคับแต่ก็นานๆ ทีครับ แม่บอกว่าอะไรที่แพงมากอย่าซื้อ แต่หนังสือแม่ไม่ว่า

พระมหาชนก เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ตอนแรกที่ยังไม่มีฉบับการ์ตูน ผมอ่านนิดเดียว เล่มใหญ่ อ่านแล้วไม่ค่อยรู้เรื่อง ผมก็เลยไม่อ่าน ต่อมาผมเขียนกลอนประกวดในคราวที่ครบวันสวรรคตของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 44 หรืออย่างไรรึแหละครับ ผมไม่ได้รับรางวัล แต่เขาส่งหนังสือ **พระมหาชนก** ฉบับการ์ตูน มาให้เล่มหนึ่ง ผมตั้งใจดู เล่มกะทัดรัด ไม่หนาหรือหนักเกินไป มีรูปภาพหน้าปกเป็นการ์ตูน นางมณีเมขลากับพระมหาชนกด้วย ผมได้อ่านจนจบ แต่ตอนแรกสงสัยว่าคำนำไม่มีหรืออย่างไร แม่บอกว่าพระราชปรารภนั้นแหละ เหมือนกันกับคำนำ มีภาษาอังกฤษแปลอยู่คู่กันด้วย ในหลวงของเราทรงเก่งมากนะครับ ผมดูและอ่านเนื้อเรื่องอย่างเพลิดเพลิน ภาพการ์ตูนแม้ว่าจะเป็นสีขาวดำ แต่มีความคมชัด สื่อความหมายอารมณ์ได้ ตัวอย่าง หน้า 6 เป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่าแม่ของพระมหาชนกนั่งคิดอะไรอยู่ ดูจากดวงตาที่เหม่อลอย เนื้อเรื่องในทุกๆ หน้า ข้างล่างจะมีภาษาอังกฤษทุกหน้า อย่างนี้คนต่างชาติก็อ่านได้เยี่ยมไหมครับ แต่สิ่งที่คงความเป็นไทยอย่างชัดเจนคือ ตัวเลขไทย อยู่ข้างบนตัวโตเห็นชัดเจน

เนื้อเรื่องของ **พระมหาชนก** นั้น ในหลวงได้แรงบันดาลใจจากการที่ได้ทรงฟังพระธรรมเทศนาจากเจ้าคุณวัชรราชผาติการาม ทรงคิดว่าเนื้อเรื่องดี มีประโยชน์สมควรให้ประชาชนทุกคนได้รับรู้ จึงทรงพระราชนิพนธ์ขึ้น โดยปรับเนื้อหาให้

เข้ากับยุคสมัยและเหตุการณ์ ด้วยพระปรีชาสามารถ ทรงแปลจากภาษาสันสกฤต เป็นภาษาอังกฤษ แล้วก็ภาษาไทย
ผมอ่านแล้วชอบพระมหาชนกที่เป็นคนเก่งมีกำลังมากมาย มีสติปัญญาดี มีจิตใจดี มีความรอบรู้ ให้อภัย มีวิธีสอนคนอย่าง
ชาญฉลาด

พระมหาชนกสามารถปกครองบ้านเมืองได้สงบร่มเย็น สามารถรอดพ้นภัยอันตรายที่ยิ่งใหญ่ทั้งปวงได้ สามารถ
ชนะใจชนทั้งปวงได้ ด้วยเพราะทรงมีความเพียรพยายาม มีความคิดดี ฉลาด รอบคอบ ในเวลาวิกฤตไม่ตระหนกจนเกินเหตุ
ทำให้มีสติคิดแก้ไขปัญหาได้ เมื่อครองราชย์ทรงมีศุภพิราพธรรม ปกครองแผ่นดินด้วยเมตตาสมกับเป็นเมหาราชที่เป็นที่รัก
แห่งชนทั้งปวง น่าอ่านไหมครับ?

ผมมองภาพรวมๆ แล้วได้แนวคิดว่าคุณเรา เรื่องอารมณ์มีความสำคัญมาก ใครที่รู้จักควบคุมอารมณ์ได้ดี จะไม่
ทำให้เกิดปัญหาหรือความเดือดร้อน แต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานการเลี้ยงดู ถ้าหล่อเลี้ยงให้เป็นคนดี อารมณ์ดีมาตั้งแต่
วัยเด็ก โตขึ้นก็น่าจะดีนะครับ

นิทานธรรม ฉบับสำนึกผิด หนังสือเล่มนี้ผมได้มาจากหลวงน้ำที่วัดใกล้บ้าน ตั้งแต่ตอนที่ผมเรียนอยู่ ป. 4 แม่พา
ไปทำบุญ หลังจากใส่บาตรแล้วพาไปกราบหลวงน้ำ แม่คุยกับหลวงน้ำว่าผมเรียนไม่ค่อยเก่ง ชอบอ่านการ์ตูน หลวงน้ำจึง
ให้หนังสือเล่มนี้ผมมา ผมอ่านไปเรื่องหรือสองเรื่องแล้วก็เก็บไว้ในตู้ พอมาถึงตอนนี้ผมตัดสินใจหยิบออกมาอ่านใหม่อีก
ครั้ง อ่านอย่างพิจารณาทุกเรื่อง เพื่อที่จะนำมาเขียนความคิดทั้งหมดหลังที่ได้อ่านแล้วเพื่อเข้าร่วมโครงการชวนเพื่อนอ่าน
หนังสือ เมื่อเพื่อนฯ จะอยากอ่านเหมือนผม แหล่งที่จะหาอ่านก็หาไม่ยากครับ ในห้องสมุดโรงเรียน หรือหอสมุดประชาชน
ใกล้บ้าน หรือถ้าอยากได้เป็นกรรมสิทธิ์ก็ลองติดต่อที่ธรรมสถานนะครับ ลองโทรถามที่ 0-2434-4267, 0-2434-3566

หนังสือเล่มนี้ปกหน้าหลังสีส้ม ที่ปกหน้ามีรูปพระอุปัชฌาย์ด้วยลูกศร มีชื่อเรื่องโค้งอยู่ข้างบนว่า ธรรมะของพระราช
ซึ่งเป็นนิทานเรื่องแรก ผมอ่านคำแนะนำให้รู้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นการนำนิทานชาดกที่มีคติธรรมมารวบรวมให้เยาวชนได้อ่าน
กันเพื่อจะได้รู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพระศาสนา เกี่ยวข้องกับเรื่องของเวรกรรม การทำความชั่วตลอดจนผลของการกระทำ
ซึ่งธรรมสภาพเป็นผู้นำดำเนินการจัดทำเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคำสอนสุดท้ายของหลวงปู่พุทธทาส ในโครงการ "ศีลธรรม
ของเยาวชน คือ สันติภาพของโลก" มีทั้งหมดหกเล่ม คือ นิทานธรรม ฉบับผู้นำ ฉบับมิตรแท้ ฉบับน้ำใจ ฉบับแสดงธรรม ฉบับ
สำนึกผิด และฉบับผู้เสียสละ ผมมีเล่มเดียวคือฉบับสำนึกผิด ซึ่งมีความน่าสนใจไม่น้อยทีเดียวครับ

นิทานธรรม เล่มนี้มีทั้งหมด 15 เรื่อง สิ่งที่จะดูตาคือหน้าสารบัญ ที่มีเลขไทยตัวโตบอกลำดับชื่อเรื่อง ส่วนเลข
หน้าอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม ชื่อเรื่องอยู่ข้างล่างใต้กรอบ อีกทั้งยังมีภาพประกอบเล็กๆ ของแต่ละเรื่องด้วย

ผมชอบอ่านหนังสือแบบนี้เพราะว่าเป็นนิทานที่มีแนวความคิดหรือผลของการกระทำของตัวละครเด่นชัด สดว
ทางๆ พุทธได้ มีความคิดทั้งดี ทั้งชั่ว ชื่อเรื่องก็ชวนให้อยากอ่าน เป็นต้นว่า ธรรมะของพระราช ที่มีภาพประกอบเป็นพระอุ
ปัชฌาย์หรือเรื่องกาเจ้าเล่ห์ มีรูปกายยืนขาเดียว ผมสงสัยจึงอ่านดู ทำให้รู้ว่ากาตัวนี้ทำไมจึงยืนขาเดียวและมันไม่ใช่กาดีด้วย
การใช้เล่ห์เหลี่ยมใดๆ ก็ตามไม่ใช่สิ่งถาวรเมื่อใดที่มีผู้รู้ทัน สิ่งที่ปกปิดหรือหลอกลวงไว้ก็จะเปิดเผย ผลที่ตามมาย่อมตกแก่ผู้
กระทำนั้น มากน้อยแล้วแต่การกระทำของมัน เรื่องกาเจ้าเล่ห์นี้ตรงกับภาษิต ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ

สำหรับความสงสัยภาพหน้าปก ที่มาของนิทานเรื่องแรก ผมแยมให้นิดหน่อยแล้วกันนะครับว่า พระที่เห็นถูกยิง
ด้วยศรนั้น เป็นพระดี คนที่ยิงก็เป็นคนดี แต่สาเหตุที่ต้องเกิดการยิงกันนี้เพื่อนฯ ลองหาอ่านดูไหมครับ ผมบอกหมดเดียวไม่
บอก อ้อ! บอกไปอีกหน่อยครับ มีพระราชเป็นพระเอกนะครับ ยังมีเรื่องชายหนุ่มผู้ปราบยักษ์ก็สนุก เป็นเรื่องราวของการ
แก้ปัญหา แม้แต่ยักษ์ยังยอมแพ้ เลื่อมใสในความมีปัญญาของพระเอก

นอกจากลองสามเรื่องที่ผมแยมมาให้เพื่อนฯ ตอนนี้เกิดอยากอ่านบ้างหรือยังละครับ ผมเองก็ยังไม่อาจทราบ
ได้แต่คาดหมายว่าคงอยากรู้ต่ออีกว่ามีเรื่องอะไรอีก ผมบอกแต่ชื่อเรื่องนะครับ มีเรื่อง "นางกวางผู้เสียสละ" เป็นเรื่องของ

บุญบารมีหรือคุณความดีที่ทำหรือสั่งสมไว้ เมื่อถึงคราวคับขันก็สามารถรอดพ้นภัยได้ “หมูฆ่าเสือ” เป็นไปได้หรือที่หนูจะฆ่าเสือได้ แต่มันเป็นไปแล้วด้วยความมีความพร้อมในการแก้ไขปัญหา รู้จักการวางแผนร่วมกัน เตรียมตัวดี ก็สามารถเอาชนะอุปสรรคในญ์น้อยได้ “ฤาษีสำนึกผิด” เรื่องนี้ให้แง่คิดเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ ถ้าไม่รู้จักหักห้ามความหมกมุ่นหลงไหล แม้จะเป็นผู้ประพฤติธรรม ก็เจ็บปวดใจอย่างทรมานสาหัสสากรรจ์ได้ครับ แต่ตอนหลังฤาษีตนนี้ก็สำนึกได้ รู้สึกละอายใจ พยายามเลิกคิดแบบเดิมและบำเพ็ญศีลได้ต่อไป

“โลกมกลาภนาย” ชื่อเรื่องก็บอกแนวคิดอยู่แล้วนะครับ ความอยากได้ถ้ามีมากเกินไปก็อาจทำให้เกิดความสูญเสียหรือไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการเลยก็ได้ “นกแขกเต้าผู้รักสันโดษ” เนื้อหาเรื่องราวให้ความคิดเรื่องของคนทำความดี ไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน รู้จักอยู่ ย่อมไม่ตกอับ ถึงแม้จะลำบากก็มีคนช่วยเหลือ เหมือนนกแขกเต้าที่พระอินทร์มาช่วยลงหาอ่านดูนะครับ อีกเจ็ดเรื่อง ได้แก่ “นางฟ้ากับเศรษฐี” “เทวดาอิจจา” “ทำอย่างใดได้อย่างนั้น” “นางในดอแก้ว” “ฤาษีกับคนแจวเรือ” “ลูกม้าจากลุ่มน้ำสินธุ” และ “เทวดาผู้หวังดี” ล้วนแต่เป็นนิทานชาดกที่สนุก ให้แง่คิดทุกเรื่อง ทำให้ผมนำบางเรื่องมาเทียบกับสุภาสิตบ้าง นิทานอีสปบ้าง อย่างเรื่องกาเจ้าเล่ห์ตรงกับกาชิตปากปราศรัยน้ำใจเชือดคอ เรื่องโลกมกลาภนายเทียบกับนิทานเรื่องหมากับเงา

มองภาพโดยรวมแล้ว ผมมีความรู้สึกว่า น่าแปลกมากที่ผมกับแม่ช่วยกันหาหนังสือมาอ่าน ที่เป็นนิทาน เป็นการ์ตูนและพระบรมราโชวาท ทั้งสามเรื่องกลับมีความสอดคล้องกันเรื่องจุดมุ่งหมาย ทั้งสามเล่มมุ่งสอนให้คนทำดี มีคุณธรรม ตามหลักคำสอนของศาสนาพุทธของเรา

ผมชวนเพื่อนอ่านกับผมแล้วนะครับ รับรองว่าเป็นหนังสือดี มีคุณค่า อ่านคนเดียวหรืออ่านหลายคนก็ได้ ประโยชน์ทั้งนั้น ถามตัวเองตอบเองได้ครับว่าแต่ละเรื่องสอนอะไรหรือแนวคิดอะไรให้กับเรา

แม้การอ่านในครั้งนี้นะของผมจะเขียนบรรยายเพียงย่อๆ ไม่ละเอียดมากนัก แต่ผมหวังว่าเพื่อนๆ คงอยากอ่านเหมือนผมบ้างนะครับ สำหรับผลการประกวดก็ต้องบอกตามตรงว่า อยากได้รางวัลสักรางวัลหนึ่ง แต่ถ้าไม่ได้ก็ไม่เป็นไรครับ ถือว่าเป็นการอ่านบันทึกไว้ ผมเก็บต้นฉบับไว้ในคอมพิวเตอร์ของแม่ เอาไว้เปิดอ่านในยามที่คิดถึงมันครับ แม้ก็ชอบอ่านและให้กำลังใจผมเสมอ แม่บอกว่า ขอให้อ่านเท่านั้นแม่ก็พอใจแล้ว เพราะการอ่านทำให้เรารู้อะไรมากกว่าคนที่ไม่ได้อ่าน ทำให้เรามีความคิด แต่เราต้องแยกแยะให้เป็นว่าจะอ่านอะไรดี ที่เหมาะกับวัยของเรา เห็นมั้ยละครับว่าผมนะ ไร้สาระ...ชะเมื่อไหร่

นายจักรกฤษณ์ มณีวรรณ

มัธยมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาเขต กรุงเทพมหานคร

ที่สุดของหัวใจ ภูวไนยแห่งแผ่นดิน

ไม่ต้องสงสัยเลยว่าทำไมคนไทยจึงจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์มากถึงเพียงนี้ ไม่ใช่จำเป็นต้องจงรักภักดี แต่เพราะพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่พระมหากษัตริย์ไทยแต่ละพระองค์ได้ทรงบำเพ็ญมานั้น เหมาะสมกับกาลสมัยและเหตุการณ์บ้านเมืองเป็นอย่างดี จึงทรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชของชาติและทรงนำความผาสุกร่มเย็นมาสู่เหล่าพสกนิกร

ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นคนไทยคนหนึ่ง มีความจงรักภักดีและเทิดทูนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งยังศรัทธาและซาบซึ้งในความศักดิ์สิทธิ์ของพระมหากษัตริย์คุณ จนเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดบทความ “ที่สุดของหัวใจ ภูวไนยแห่งแผ่นดิน” ขึ้นมา ซึ่งเรียบเรียงจากหนังสือสามเล่ม ผสมกับความรู้สึกจากใจจริงของผู้เขียน

“ที่สุดของหัวใจ” เป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของพระมหากษัตริย์สามพระองค์ แต่ท่ามกลางความแตกต่างนั้น มิได้มีผลทำให้ความจงรักภักดีของพสกนิกรที่มีต่อพระองค์เสื่อมคลายหรือลดลงได้เลย และที่สำคัญ พระมหากษัตริย์คุณของทุกๆ พระองค์ จะยังคงตราตรึงอยู่ในดวงใจของคนไทยคราบนานเท่านาน

หนังสือทั้งสามเล่มที่จะนำเสนอต่อไปนี้มีประเด็นที่น่าติดตามโดยตลอด แม้ว่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ ซึ่งยากที่คนธรรมดาจะเข้าใจได้โดยง่าย แต่ถ้าอ่านแล้ววิเคราะห์ให้ดีๆ จะพบว่ามีคุณธรรมและข้อคิดต่างๆ มากมายแฝงอยู่ในเนื้อหาแทบทุกย่อหน้า เป็นการสื่ออย่างอ้อมน้อมมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวันด้วยความจงรักภักดี ทั้งยังเป็นประโยชน์ในด้านความรู้อย่างเลื่องไม่ได้ นับว่าหนังสือทั้งสามเล่มที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นงานเขียนที่ทรงคุณค่าประดุจอาณาจักรอันงดงามที่ประดับวงการวรรณกรรมไทยให้ทรงคุณค่าอย่างยั่งยืนเช่นนี้ตลอดไป

เล่มที่ 1

พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว กษัตริย์วังหน้า หนังสือเล่มนี้เป็นสารคดีประเภทชีวประวัติ ซึ่งถือว่ามีน้อยมากในแวดวงวรรณกรรมไทย เพราะส่วนใหญ่แล้วหนังสือชนิดนี้จะเป็นของชาวต่างชาติเสียมากกว่า

หนังสือเล่มนี้เป็นพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวที่สมบูรณ์ที่สุด ซึ่งพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแผ่นดินองค์ที่ 2 คู่กับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 แห่งพระมหากษัตริย์บรมราชวงศ์จักรี (ส.พลายน้อย) ได้รวบรวมเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยตามเอกสารต่างๆ เรื่องใดที่ไม่ชัดเจนก็พยายามค้นคว้าหลักฐานมาพิจารณาความกันไปได้ ทั้งยังมีภาพประกอบพร้อมคำบรรยาย รวมถึงเชิงอรรถอ้างแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างละเอียด ตำนานภาษาที่ใช้เน้น ผู้เขียนบอกตามตรงว่า ค่อนข้างยากที่จะทำความเข้าใจ เพราะภาษาและคำศัพท์ที่ใช้นั้นจะโบราณเสียส่วนใหญ่ ซึ่งไม่คุ้นเคยนักในปัจจุบัน แต่ผู้เขียนคิดว่าผู้ที่สนใจในการแสวงหาและตีความรู้จากหนังสืออย่างเต็มที่แล้ว ปัญหาดังกล่าวคงไม่ใช่อุปสรรคที่แท้จริงของท่านอย่างแน่นอน

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี ระเบียบการปกครอง ระบบการเมืองรวมถึงวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี ซึ่งยุคนี้เป็นยุคหัวเลี้ยวหัวต่อของไทยถือว่าได้ เพราะมีอิทธิพลภายนอกและวัฒนธรรมจากต่างประเทศหลั่งไหลเข้าสู่เมืองไทยค่อนข้างจะหนาแน่น

สาเหตุที่แนะนำหนังสือเล่มนี้ให้อ่าน เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและยังคงมีคนไทยอีกหลายคนที่ยังไม่รู้จักรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว จนเรียกได้ว่าพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่โลกลืม ทั้งๆ ที่พระองค์ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจต่างๆ มากมาย ล้วนแต่ทรงคุณประโยชน์ต่อชาติทั้งสิ้น โดยเฉพาะสมัยนั้นมีลัทธิล่าอาณานิคมลุกลามเข้ามาแบบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งประเทศไทยก็ตกเป็นเป้าหมายของลัทธิเช่นกัน แต่ด้วยพระปรีชาสามารถของพระบาท